

N:o 19.

Ank. till Riksd. Kansli den 16 Febr. 1877, kl. 3 e. m.

*Utlåtande, angående regleringen af utgifterna under Riksstatens
Sjette hufvudtitel.*

(2:dra U. A.)

Vid Sjette hufvudtiteln, innefattande anslagen till *Civil-departementet*, hafva vid innevarande riksmöte ifrågakommit de förändringar, hvilka här nedan omförmälas.

Departementets expedition.

1:o. För fortsatt tillämpning af den vid 1874 års riksmöte bestämda aflöningsstat för Civil-departementets expedition har Kongl. Maj:t för år 1878 äskat enahanda anslag, som för närvarande är till ändamålet anvisadt, eller 20,800 kronor; och hemställer Utskottet, att det äskade anslagsbeloppet, 20,800 kronor, må för år 1878 på extra stat anvisas.

*Angående
anslag för
fortsatt til-
lämpning af
den nya af-
löningsstaten
för Civil-
departemen-
tets expedi-
tion.*

Kommerskollegium.

2:o. Under denna anslagsrubrik har Kongl. Maj:t föreslagit Riks-
dagen att:

*Angående
Kommerskol-
legii anslag.*

Bih. till Riksd. Prot. 1877. 4 Saml. 1 Afd. 10 Häft.

dels medgifva, att de lönebelopp, som voro i Kommerskollegii stat anvisade ej mindre för en advokatfiskalstjenst än äfven för andra ledigblifna eller ledigblifvande befattningar inom Kollegium, i afseende å hvilka indragning syntes kunna ega rum eller förändring böra vidtagas, finge intill slutet af år 1878, i den mån de för bestridande af göromålen inom Kollegium kunde finnas erforderliga, af Kongl. Maj:t för ändamålet disponeras.

dels, på det Kongl. Maj:t måtte komma i tillfälle tilldela Kommerskollegii ledamöter och dess med statsmedel aflönade embets- och tjänstemän, med undantag af två kanslister, tillfällig löneförbättring under år 1878 till samma belopp, som för innevarande år beviljats, på extra stat för år 1878 anvisa 8,940 kronor;

dels ock, likaledes på extra stat för år 1878, anvisa såsom tillfälligt lönetillägg för fyra bergmästare, som saknade boställen, och tre tjänstemän vid Sala silfververk tjugo procent å de till dem utgående löner, eller tillsammans 2,420 kronor.

På sätt statsrådsprotokollet (Bil. N:r 5 a, sid. 3 och 4) gifver vid handen, äro så väl den i afseende å Kommerskollegii ordinarie anslag äskade dispositionsrätt, som det för dyrtidstillägg beräknade extra anslagsbeloppet för nästkommande år erforderliga, på det att de Kollegium åliggande göromål måtte kunna under samma år uppehållas. Den afvikelse, som uti den nu gjorda nådiga framställningen förekommer från hvad af senast församlade Riksdag, uppå Kongl. Maj:ts i ämnet gjorda förslag, för innevarande år godkändes, består deruti, att det för tillfällig löneförbättring åt Kollegii ledamöter och dess med statsmedel aflönade embets- och tjänstemän afsedda belopp blifvit nedsatt från 9,400 kronor till 8,940 kronor, eller med 460 kronor. Denna nedsättning är föranledd *dels* deraf, att någon tillfällig löneförbättring för kanslisten i f. d. advokatfiskalskontoret synts, till följd af Kollegii, på gifven anledning, meddelade upplysning beträffande denne tjänstemans nuvarande göromål icke vidare böra ifrågasättas, *dels ock* deraf, att, sedan en af Kollegii kanslister blifvit förordnad att tillsvidare bestrida en ledigblifven notariebefattning hos Kollegium, någon dylik löneförbättring för dennes kanslisttjenst, hvilken, enligt af Kongl. Maj:t meddelad förklaring, icke finge tillsättas, ej vidare vore erforderlig.

Ehuru Utskottet icke haft något att erinra vid ifrågavarande nådiga förslag, har Utskottet likväl icke kunnat underlåta att äfven vid detta tillfälle framhålla vigten och angelägenheten deraf, att den redan länge omhandlade frågan om indragning eller ombildning af Kommerskollegium må bringas till en slutlig och tillfredsställande lösning. Med afseende å denna fråga har departementschefen uti sitt till statsrådsprotokollet afgifna yttrande anfört, att, då Riksdagen i dess underdåniga skrifvelse den 11 Maj näst-

lidet år, angående regleringen af utgifterna under riksstatens sjette hufvudtitel, uttalat den förväntan, att ett fullständigt förslag till indragning eller, derest sådant icke kunde ske, ombildning af Kommerskollegium måtte snarast möjligt varda för Riksdagen framlagdt, tillhörde det departementschefen att, om ock antagas finge det Riksdagen med detta sitt yttrande icke afsett att ett så beskaffadt förslag skulle vara att emotse vid innevarande riksdag, likväl redogöra för de förhållanden, som syntes föranleda dertill, att denna länge omhandlade och med stort och förtjent intresse omfattade organisationsfråga icke ännu kunde bringas till en efterlängtd slutlig lösning. Departementschefen har härefter lemnat en redogörelse för de förhållanden, hvilka i sådant hänseende varit bestämmande, till hvilken redogörelse Utskottet för undvikande af vidlyftighet här endast torde få hänvisa. (Se Bil. N:o 5 a, sid. 2 och 3). Slutligen har departementschefen yttrat att, om, med anledning af hvad sålunda af honom anförts, Kongl. Maj:t funne, att förslag till indragning eller ombildning af Kommerskollegium icke borde innevarande års Riksdag föreläggas, torde Kongl. Maj:t dock anbefalla, att dermed icke finge längre anstå än omständigheterna oafvisligen kräfde.

För Utskottet vill det emellertid synas som om, då vigten och behofvet af förevarande frågas slutliga lösning sålunda blifvit insedd och erkänd, några öfvervinneliga hinder icke böra möta för att förslag derom må kunna åtminstone för nästkommande års Riksdag blifva framlagdt; och har Utskottet förty, utan att ingå i bedömande, huruvida Riksdagen med ofvan åberopade uttalanden i skrifvelsen den 11 Maj 1876 afsett, att förslag om Kommerskollegii indragning eller ombildning skulle vara att emotse vid innevarande riksdag, ansett sig böra tillstyrka det Riksdagen måtte hos Kongl. Maj:t i underdånighet anhålla, att så beskaffadt förslag måtte, så vidt möjligt, varda 1878 års Riksdag förelagdt.

På grund af hvad sålunda blifvit anfördt hemställer Utskottet:

a) att Riksdagen, under anhållan, det Kongl. Maj:t i nåder täcktes, så vidt möjligt, för näst sammanträdande Riksdag framlägga fullständigt förslag till indragning eller, derest sådant icke kan ske, ombildning af Kommerskollegium, må medgifva att emellertid de lönebelopp, som äro i nämnda Kollegii stat anvisade ej mindre för en advokatfiskalstjänst än äfven för andra ledigblifna eller ledigblifvande befattningar inom Kollegium, i afseende å hvilka indragning synes kunna ega rum eller förändring böra vidtagas, må intill slutet af år 1878, i den mån de för bestridande af göromålen inom Kollegium kunna finnas erforderliga, af Kongl. Maj:t för ändamålet disponeras;

b) att, på det Kongl. Maj:t må komma i tillfälle tilldela Kommerskollegii ledamöter och dess med statsmedel aflönade embets- och tjenstemän, med undantag af två kanslister, tillfällig löneförbättring under år 1878 till samma belopp, som för innevarande år beviljats, Riksdagen må på extra stat för år 1878 anvisa 8,940 kronor; och

c) att likaledes på extra stat för år 1878 må anvisas såsom tillfälligt lönetillägg för fyra bergmästare, som sakna boställen, och tre tjenstemän vid Sala silfververk tjugo procent å de till dem utgående löner, eller tillsammans 2,420 kronor.

Statistiska Tabellkommissionen.

*Angående
dyrtidstillägg
för Stati-
stiska Cen-
tralbyrån.*

3:o. I enlighet med hvad Kongl. Maj:t föreslagit får Utskottet, under erinran att det äskade beloppet är lika med det, som af senast församlade Riksdag blifvit för innevarande år beviljadt, hemställa,

att Riksdagen må för tillfällig förbättring under år 1878 af Chefens för Statistiska Centralbyrån och öfrige tre dervid anstälde embetsmäns löner, hvarje lön med tjugo procent, anvisa på extra stat 3,000 kronor.

*Angående
utgifvande
af sta-
tistiska re-
dogörelser
för kommu-
nerna.*

4:o. Under denna anslagstitel har Kongl. Maj:t vidare begärt, att Riksdagen måtte för utarbetande och utgifvande af statistiska redogörelser öfver kommunernas finanser och fattigvård till Kongl. Maj:ts förfogande för år 1878 på extra stat anvisa ett förslagsanslag af 10,000 kronor.

Med hänvisande till de upplysningar, rörande gången af ifrågavarande arbeten, som finnas meddelade i statsrådsprotokollet (Bil. N:o 5 a, sid. 6), får Utskottet, enär för förevarande ändamål anslaget till lika belopp med det nu äskade blifvit af de tre sistförflutna årens Riksdagar beviljade, hemställa,

att jemväl för år 1878 må, för utarbetande och utgifvande af statistiska redogörelser öfver kommunernas finanser och fattigvård, till Kongl. Maj:ts förfogande på extra stat anvisas ett förslagsanslag af 10,000 kronor.

Landtmäteristaten.

5:o. Kongl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att på extra stat för år 1878 anvisa *dels*, såsom tillfällig löneförbättring åt sekreteraren, öfveringenjören, fiskalen, aktuarien, tre ingenjörer och två amanuenser vid landtmäteristyrelsen med 20 procent äfvensom till förhöjning med 50 procent af anslagen för skrivarebiträden och gratifikationer, tillsammans 5,200 kronor, *Angående dyrtidstillägg för General-landtmäterikontoret samt för förste landtmätare.*

dels ock, såsom tillfällig löneförbättring åt hvarje af de 24 förste landtmätarne i länen med 20 procent, tillsammans 8,640 kronor; och då dessa belopp äro lika med dem, som för samma ändamål blifvit för såväl de båda sistförflutna åren som innevarande år beviljade, har Utskottet funnit sig böra till förevarande framställning tillstyrka bifall.

Utskottet hemställer alltså,

att Riksdagen må på extra stat för år 1878 anvisa:

a) såsom tillfällig löneförbättring åt sekreteraren, öfveringenjören, fiskalen, aktuarien, tre ingenjörer och två amanuenser vid landtmäteristyrelsen med 20 procent äfvensom till förhöjning med 50 procent af anslagen för skrivarebiträden och gratifikationer, tillsammans 5,200 kronor;

b) såsom tillfällig löneförbättring åt hvarje af de 24 förste landtmätarne i länen med 20 procent, tillsammans 8,640 kronor.

Ekonomiska karteverket.

6:o. Under denna anslagsrubrik har Kongl. Maj:t föreslagit Riksdagen att, utöfver det å Sjette hufvudtiteln för närvarande till rikets ekonomiska karteverk uppförda anslag, 6,000 kronor, under samma hufvudtitel på extra stat för år 1878 anvisa till fortsättande af de *ekonomiskt-geografiska kartarbetena i Norrbottens län* 30,000 kronor och af de *ekonomiska kartarbetena i öfriga delar af riket* 47,500 kronor, eller tillsammans 77,500 kronor. *Angående anslag för de ekonomiska kartarbetena.*

Till Norrbottens läns ekonomiska karteverk är för innevarande år anvisadt 30,000 kronor, eller samma belopp som det nu för nästkommande år äskade. Utaf de af Kongl. Maj:t till ekonomiska karteverket i öfriga delar af riket begärda 47,500 kronor motsvara 45,000 kronor det för innevarande år dertill anvisade anslag. Angående den af Kongl. Maj:t äskade förhöjning i detta anslag med 2,500 kronor innehåller statsrådsprotokollet (Bil. N:o 5 a, sid. 49 och 50) att, då med tillämpning af de angående aflönings-

vilkoren vid det allmänna ekonomiska karteverket i Kongl. brefvet den 16 Juni 1875 fastställda grunder, det kunde i fråga komma, att två kartografer från och med den 1 Januari 1878 skulle komma i åtnjutande hvarje af 500 kronors arfvodesförhöjning, samt möjligt vore att de uti utgiftsstaten upptagne två extra biträden från och med samma dag kunde komma i åtnjutande af lägsta klass af kartografarfvoden, hvaraf följde att de under år 1878 skulle tillsammans uppbära 600 kronors högre arfvoden än under år 1877, endast för arfvodestillökning alltså erfordrades en förhöjning af *1,600 kronor* i det årliga arbetsanslaget till karteverket; samt att, enär omkostnaderna för begagnad handräckning under arbetet på fältet, hvilka utgjort 2,201 kronor år 1874 och 3,133 kronor år 1875, år 1876 uppginge till omkring 3,650 kronor och för innevarande år beräknats till 4,000 kronor, — och dessa utgifter således varit i jemnt stigande, samt sådana tillfälliga besparingar, hvarmed desamma hittills kunnat bestridas, icke med säkerhet vore att alltid påräkna, betingades af denna anledning för år 1878 en tillökning i anslaget till karteverket med 900 kronor.

Vid behandling af denna utgiftsfråga har Utskottet icke kunnat underlåta att framhålla åtskilliga hit hörande omständigheter, som synas väl förtjenta af uppmärksamhet. På sätt statsrådsprotokollet (Bil. N:o 5 a, sid. 15—26) gifver vid handen, hade afdelningschefen för Generalstabens topografiska afdelning uti infortrade utlåtanden af den 2 och 4 September 1876 anført, bland annat, att 53 år, räknadt från början af 1876, kunde antagas såsom den sannolika tid, hvilken skulle erfordras för afslutande, efter nu gällande bestämmelser, af det ekonomiska karteverk, som hade att bearbeta södra och mellersta delarne af riket; att 4,277,000 kronor vore den summa, som sannolikast utvisade hvad det ännu återstående ekonomiska kartearbetet öfver nyssnämnda landsdelar kunde komma att kosta; att vidare, då detta kartearbete med beskrifningar, all omkostnad för karteutgifning ej medräknad, intill slutet af år 1875 kostat i det närmaste 558,000 kronor, alltså kostnaden för den ekonomiska kartläggningen af Sverige söder om Gefleborgs och Jemtlands län, utan karteutgifning, skulle blifva omkring 4,840,000 kronor. Den sålunda uppgjorda beräkningen för den sannolika tid och kostnad, som skulle erfordras för afslutande af det ekonomiska karteverk, som hade att bearbeta mellersta och södra delarne af landet, afsåg dock endast den första ursprungliga kartläggningen med tillhörande arealberäkning och vanliga häradsbeskrifningars upprättande och utgifvande. Men om detta karteverk skulle kunna uppfylla sin hufvudsakliga bestämmelse, som vore att åstadkomma "säker kännedom om rikets areal, samt dennas olika beskaffenhet och fördelning i ekonomiskt hänseende", så måste, efter vissa bestämda mellantider, *genomgående granskning på fältet utföras*, för att å de ekonomiska konceptbladen i skalan 1:20,000 införa de sedan den första kart-

läggningen timade förändringar å alla de föremål och förhållanden, för hvilka dessa kartor redovisade, ny arealuträkning delvis företagas och kanske nya beskrifningar upprättas, hvarigenom kostnaden för karteverket komme att i betydlig mån ökas. För att ej kostnaderna för omförmälda granskningsarbeten måtte blifva allt för stora, skulle emellertid den regelbundet återkommande granskningen af de ekonomiska konceptkartorna kunna inskränkas till hvart tionde år; och skulle, under antagande häraf, den i berörda hänseende erforderliga kostnaden intill slutet af år 1936 komma att uppgå till 3,833,500 kronor.

Då emellertid ifrågavarande granskningsarbete så vida det med karteverket afsedda ändamålet allt framgent skulle kunna ernås, utan afbrott måste fortgå, så behöfdes framgent en ständig personal af 30 kartografer, för att hvart tionde år kunna granska de ekonomiska kartorna öfver södra och mellersta Sverige, omfattande en yta af 1,548 kvadratmil, hvarför den årliga kostnaden blefve omkring 110,000 kronor.

Vidare hade afdelningschefen i afseende å den tid, som kunde anses åtgå för fullbordandet af de ekonomiskt-geografiska kartearbetena i Norrbottens län i enlighet med derom nu gällande bestämmelser, äfvensom angående den sannolika kostnaden därför, meddelat en utredning (se statsrådsprotokollet Bil. N:o 5 a, sid. 32—44), enligt hvilken all kartläggning och karteutgifning kunde afslutas på 19 år, räknade från början af år 1876, samt omkostnaderna för staten för dessa arbeten under denna tid blifva omkring 383,000 kronor; och skulle, enär de anslagssummor, hvilka för detta karteverk utgått under åren 1859, då detsamma började, till och med år 1875, tillsammans utgjorde 302,000 kronor, alltså hela omkostnaden för detta karteverk blifva omkring 685,000 kronor; deruti ej inräknad någon kostnad för så beskaffadt granskningsarbete, som i fråga om ekonomiska karteverket öfver rikets södra och mellersta delar blifvit ifrågasatt.

Det synes Utskottet i hög grad tvifvelaktigt, huruvida nu ifrågavarande karteverk, sådant det inom de till Svea land räknade och söder derom belägna delarne af riket bearbetas, verkligen kan komma att medföra gagn, motsvarande de betydliga kostnader, som, enligt hvad ofvan är visadt, för dess fullbordande erfordras. Utskottet vill i minnet återkalla hurusom dylika tvifvelsmål redan uttalades af 1868 års Riksdags Stats-Utskott, som i sådant hänseende anförde, "att det visserligen finge medgifvas, att en fullständig kännedom om landets fördelning i åker, äng och skog m. m. samt tillgång på alla de öfriga upplysningar i statistiskt hänseende, hvilka berörda karteverk vore afsedt att lemna, skulle vara både af stort gagn och af synnerligt intresse; men att, då, med hänseende till sjelfva arbetets beskaffenhet, fullbordandet af detta karteverk, äfven med det då därför utgående betydliga anslag, icke kunde förrän i en aflägsen framtid förväntas, måste, vid

tiden för arbetets fullbordande, de trakter, hvilka först blifvit kartlagda, hafva i afseende å de förhållanden, som å kartorna angåfves, undergått så många förändringar, att kartorna för dessa trakter då kunde anses, innan de undergått fullständig revision, vara utan egentligt praktiskt värde.“

Visserligen skulle den sålunda anmärkta olägenheten i väsentlig mån afhjelpas genom de af afdelningschefen för generalstabens topografiska afdelning nu föreslagna granskningsarbeten; men å andra sidan skulle dessa arbeten i och för sig komma att ytterligare medföra högst betydliga kostnader ej allenast under tiden för sjelfva kartarbetets egentliga utförande, utan jemväl allt framgent. Emellertid inhemtas af statsrådsprotokollet (Bil. N:o 5 a, sid. 52—54) att, efter det chefen för Generalstaben uti afgifvet utlåtande i fråga om det topografiska kartarbetet, bland annat, uttalat den öfvertygelse, att om de topografiska och ekonomiska karteverken bragtes i närmare förening med hvarandra, än de nu vore, så att såväl personal som anslag blefve för båda karteverken gemensamma, skulle icke allenast inga hinder möta för genomförande af ett utaf chefen framställt förslag i afseende å de topografiska kartarbetenas gång, utan äfven ett fullständigt sammanstående dessutom bidraga både till skyndsamhet och besparing vid karteverkens bearbetande, Kongl. Maj:t beslutat att åt en komité af sakkunnige män uppdraga att efter tagen kännedom af den utaf afdelningschefen för generalstabens topografiska afdelning i ämnet verkställda utredning och noggrann pröfning af alla på saken inverkan förhållanden *ej mindre* afgifva utlåtande, huruvida nu gällande bestämmelser angående de ekonomiska kartearbetena i mellersta och södra delarna af Sverge vore i allo ändamålsenliga eller borde i ett eller annat hänseende ändras samt om och på hvad sätt de för dessa kartearbetens fullbordande beräknade kostnader skulle kunna minskas, *än äfven* i öfrigt göra de framställningar angående såväl de topografiska och ekonomiska karteverken som ock geologiska- och sjökarteverket, hvilka möjligen kunde finnas vara af behovet påkallade och kunna leda till lättnad vid de olika arbetenas utförande.

Vid sådant förhållande och då det bör kunna förväntas, att den komité, som sålunda varder tillsatt, i första rummet tager i öfvervägande, huruvida det ekonomiska karteverket för mellersta och södra delarne af landet kan anses medföra fördelar, motsvarande de betydliga kostnader detta karteverk under alla förhållanden måste föranleda, och om detsamma således bör fortsättas eller icke, har Utskottet funnit någon rubbning i bearbetandet af berörda karteverk för närvarande icke böra ifrågasättas, hvadan Utskottet, som i afseende å de ekonomiskt-geografiska kartearbetena inom Norrbottens län icke haft anledning till någon erinran, hemställer,

att, utöfver det å Sjetta hufvudtiteln för närvarande för rikets ekonomiska karteverk uppförda anslag, 6,000

kronor, må på extra stat för år 1878 anvisas till fortsättande af de ekonomiskt-geografiska kartarbetena i Norrbottens län 30,000 kronor och af de ekonomiska kartarbetena i öfriga delar af riket 47,500 kronor, eller tillsammans 77,500 kronor.

Öfverståthållare-embetet.

7:o. Under denna anslagstitel har Kongl. Maj:t föreslagit Riksdagen att, för utgifvande i hufvudstaden under dess polisstyrelsens inseende af tryckta "polisunderrättelser" enligt de bestämmelser derom Kongl. Maj:t kunde finna godt meddela, anvisa på extra stat för år 1878 ett anslag af 6,000 kronor.

*Angående
anslag för
publicerande
af polisunder-
rättelser.*

Uti statsrådsprotokollet (Bil. N:o 5 a, sid. 54 och 55) är meddeladt, hurusom Öfverståthållare-embetet uti underdånig skrivelse den 27 Februari 1875 gjort framställning om utgifvande af dylika polisunderrättelser samt i sådant hänseende anfört de förhållanden, hvilka påkallade vidtagandet af en sådan åtgärd. Kostnaden för utgifvande i en upplaga af 1,200 exemplar utaf dessa underrättelser, hvilka voro afsedda att utkomma i allmänhet tre gånger i veckan samt skulle åtföljas af ett bihang, upptagande beskrifning på förlorade effekter, äfvensom tid efter annan ett register, hade utom postporto beräknats till 6,000 kronor, deraf 2,000 kronor såsom arfvode till redaktören och 4,000 kronor för papper och tryckning; hvilken kostnad, såsom åsyftande hela landets gagn, syntes böra drabba staten.

I afseende å förevarande fråga hade departementschefen, på sätt af statsrådsprotokollet (Bil. N:o 5 a, sid. 57) inhemtas, anfört, bland annat, att, då berörda kostnader årligen återkommo, borde de för desammas bestridande erforderliga medel på ordinarie stat anvisas, hvarvid med skäl syntes kunna ifrågasättas, att kostnaderna för papper och tryckning finge utan begränsning till visst belopp, i likhet med hvad för tryckning af länskungörelserna egde rum, anordnas att, i mån af behof, utgå från sjetten hufvudtitelns förslagsanslag till "skrifmaterialier, expenser, ved m. m." Sådant vore emellertid nu icke af Öfverståthållare-embetet föreslaget; och enär för närvarande all erfarenhet saknades till ledning vid bedömande af de ifrågakommande meddelandenas talrikhet och omfång, hvaraf redaktionsarfvodets och tryckningskostnadens belopp betingades, syntes lämpligast, att de för ändamålet erforderliga medel till en början bereddades genom anvisande för ett år i sender af ett extra anslag, hvars belopp för nästkommande år skäligen icke borde bestämmas lägre än det af Öfverståthållare-embetet föreslagna.

Då de af Öfverståthållare-embetet till stöd för dess i ämnet gjorda underdåniga framställning åberopade, i statsrådsprotokollet angifna skälen,

synts Utskottet ådagalägga behovet och ändamålsenligheten af ifrågasatta polisunderrättelsers utgifvande, har Utskottet funnit sig böra hemställa,

att Riksdagen må för utgifvande i hufvudstaden under dess polisstyrelses inseende af tryckta "polisunderrättelser" enligt de bestämmelser derom, Kongl. Maj:t kan finna godt meddela, anvisa på extra stat för år 1878 ett anslag af 6,000 kronor.

Angående dyrtidstillägg för Öfverståthållare-embets- och tjänstemän m. fl.

8:o. På det Kongl. Maj:t måtte komma i tillfälle att för år 1878 bevilja tillfällig löneförbättring åt Konungens fogat till belopp af 500 kronor samt åt underståthållaren, sekreteraren och kamereraren, aktuarien, hvarje af de två notarierna, kammarskrifvaren och sekreterarens kanslist med 20 procent af hvarderas lön äfvensom höja anslaget för aflönande af vakt- och exekutionsbetjeningen likaledes med 20 procent, har Kongl. Maj:t föreslagit Riksdagen att på extra stat för år 1878 anvisa 5,250 kronor; och då detta belopp är lika med det för innevarande år till samma ändamål beviljade, hemställer Utskottet,

att såsom tillfällig löneförbättring åt ofvannämnda embets- och tjänstemän samt betjente må, till den fördelning som af Kongl. Maj:t föreslagits, på extra stat för år 1878 anvisas 5,250 kronor.

Landsstaterna i länen.

Angående dyrtidstillägg för vissa landssekreterare och landskamerare.

9:o. För beredande af lämplig löneförhöjning under nästkommande år åt de svagast aflönade landssekreterarne och landskamererarne, har Kongl. Maj:t föreslagit Riksdagen att å extra stat för samma år till Kongl. Maj:ts förfogande anvisa, för landssekreterarne 8,000 kronor och för landskamerarne likaledes 8,000 kronor, under vilkor att landssekreterare, hvilkens inkomst af tjensten för nämnda år genom till äfventyrs inträffande ökning af sportelinkomsterna uppginge till 6,000 kronor eller derutöfver, ej finge komma i åtnjutande af tillfälligt lönetillägg.

De sålunda äskade beloppen äro lika med de för innevarande år till enahanda ändamål beviljade, och det i afseende å löneförbättringen för landssekreterarne föreslagna vilkoret öfverensstämmer med hvad af senast församlade Riksdag i detta hänseende stadgades. Ehuru Utskottet vidhåller den vid så väl 1868 som 1874 års riksdag uttalade åsigten om vigten dera att en förändring uti landsstatstjänstemännens aflönings sätt blifver snaras möjligt verkställd, har Utskottet likväl icke kunnat finna anledning att af styrka bifall till Kongl. Maj:ts förevarande nådiga framställning, men har dock velat framhålla att, då med temlig visshet lærer kunna antagas att en

stegring af landssekreterarnes sportelinkomster fortfarande eger och kommer att ega rum, det för dem afsedda anslagsbeloppet således endast i ringa mån kan komma till användning.

På grund af hvad sålunda blifvit anfördt hemställer Utskottet,

att Riksdagen må, för beredande af lämplig löneförhöjning under år 1878 åt de svagast aflönade landssekreterarne och landskamererarne, å extra stat för samma år till Kongl. Maj:ts förfogande anvisa, för landssekreterarne 8,000 kronor och för landskamererarne likaledes 8,000 kronor, under vilkor att landssekreterare, hvilkens inkomst af tjensten för nämnda år genom till äfventyrs inträffande ökning af sportelinkomsterna uppgår till 6,000 kronor eller derutöfver, ej må komma i åtnjutande af tillfälligt lönetillägg.

10:o. Vidare har Kongl. Maj:t föreslagit Riksdagen att, på det Kongl. Maj:t måtte kunna lämpligen förhöja lönerna för de svagast aflönade landtränmästarne, till Kongl. Maj:ts förfogande på extra stat för år 1878 anvisa 10,200 kronor.

*Angående
dyrtidstillägg
för vissa
landträn-
mästare.*

För ifrågavarande ändamål beviljades vid senaste riksmöte ett extra anslag af 9,600 kronor. Beträffande den häruti nu föreslagna förhöjning är i statsrådsprotokollet (Bil. N:o 5 a, sid. 59 och 60) meddeladt, att Kongl. Maj:ts Befallningshafvande i Upsala län med underdånigt memorial af den 21 sistlidne September öfverlemnadt en af Landtränmästaren i nämnda län Carl Erik Wallin gjord underdånig ansökning, att komma i åtnjutande af enahanda löneförbättring, som redan medgifvits flera andra landtränmästare, i hvilket afseende sökanden hufvudsakligen anfördt, att hvarken vid tiden före 1874 års riksdag, då samtliga länsstyrelserna lemnades tillfälle att afgifva förslag i fråga om tillfällig löneförbättring åt landsstatens embetsmän och betjente, eller sedermera någon framställning om sådan löneförbättring för landtränmästaren i Upsala län egt rum, oaktadt denne tjänsteman varit och fortfarande vore deraf i behof; att lefnadskostnaderna efter nyss nämnda tidpunkt än mera stegrats och, hvad anginge Upsala stad, icke visade benägenhet att falla eller kunde anses lägre än inom något af de län, der innehafvarne af landtränmästarebefattningarne erhållit lönetillägg; att, med tillämpning af förut använd beräkningsgrund, landtränmästarens i Upsala län löneförmåner i medeltal under 10 år eller för tiden 1864—1873 utgjort 3,410 kronor 55 öre, men sedermera nedgått till 3,262 kronor 58 öre, på sätt en af sökanden upprättad och ansökningen bifogad uträkning visade; samt att inkomsterna vid ifrågavarande tjänst med hvarje år minskats, hvaremot landtränmästarens arbete och ansvar ökat; på grund hvaraf sökanden anhållit,

att landtränmästaren i Upsala län måtte undfå en årlig lönetillökning, med minst 1,089 kronor 45 öre, motsvarande skilnaden emellan landtränmästarelörens antagna normalbelopp, 4,500 kronor, och inkomsterna vid tjänsten i medeltal under förberörda 10 år.

Efter det Statskontoret häröfver afgifvit underdånigt utlåtande har Kongl. Maj:t, i öfverensstämmelse med nämnda embetsverks hemställan, för landtränmästaren i Upsala län beräknat för år 1878 tillfällig löneförhöjning med 600 kronor, hvarigenom det erforderliga anslagsbeloppet skulle från 9,600 kronor höjas till 10,200 kronor.

Hvad sålunda förekommit och anförts har synts Utskottet innebära giltig anledning att bevilja det för löneförbättring åt vissa landtränmästare under nästkommande år äskade förhöjda anslaget; och hemställer Utskottet alltså,

att, på det Kongl. Maj:t må kunna lämpligen förhöja lönerna för de svagast aflönade landtränmästarne, Riksdagen må till Kongl. Maj:ts förfogande på extra stat för år 1878 anvisa 10,200 kronor.

Angående
dyrtidstillägg
för länsnota-
rier, lands-
kanslister,
länsbokhåll-
lare, lands-
kontorister
och länsmän
m. m.

11:o. På sätt Kongl. Maj:t föreslagit och under erinran, att de äskade anslagsbeloppen äro lika med dem, som för ifrågavarande ändamål blifvit för innevarande år beviljade, hemställer Utskottet:

a) att, för tillfälliga löneförbättringar under nästkommande år åt länsnotarier, landskanslister, länsbokhållare, landskontorister och länsmän må till Kongl. Maj:ts förfogande för år 1878 ställas ett extra anslag af 150,000 kronor; och

b) att, för höjande af den 319 länsmän tillkommande hyresersättning, med 50 kronor för hvarje, må anvisas för år 1878 ett extra anslag af 15,950 kronor.

Angående
dyrtidstillägg
för krono-
fogdar.

12:o. Nästlidet års Riksdag beviljade för tillfällig löneförhöjning innevarande år åt 117 kronofogdar och 1 expeditjonskronofogde ett mot 20 procent af bemälda tjänstemäns kontanta löner och forsellönersättningar, tillsammans 266,633 kronor, svarande extra anslag af 53,326 kronor 60 öre. Enär emellertid, till följd deraf att under år 1876 ett kronofogdeboställe blifvit till statsverket indraget samt berörda boställes ränta och afkastning godtgjorts med 237 kronor, sammanlagda beloppet af ifrågavarande löner och forsellönersättningar nästkommande år komme att uppgå till 266,870 kronor, hvarå 20 procent utgjorde 53,374 kronor, har Kongl. Maj:t såsom tillfällig löneförbättring åt ifrågavarande tjänstemän för år 1878 begärt ett extra anslag å sistnämnda belopp; och får Utskottet, som härvid ej funnit något att erinra, tillstyrka,

att, såsom tillfällig löneförbättring för 117 kronofogdar och 1 expeditionskronofogde, må på extra stat för år 1878 anvisas ett belopp af 53,374 kronor.

13:o. Enär till beredande af tillfällig löneförhöjning åt 117 härads-skrifvare, för hvilket ändamål nästlidet års Riksdag beviljade för innevarande år 34,289 kronor 40 öre, motsvarande 20 procent å de till dem utgående löner och forsellönersättningar, tillsammans 171,447 kronor, erfordrades för nästkommande år ett förhöjdt belopp af 34,329 kronor 60 öre, i följd deraf att ett häradsskrifvareboställe blifvit under år 1876 till statsverket indraget och dess ränta och afkastning godtegjorts med 201 kronor, hvarigenom summan af ifrågavarande löner och forsellönersättningar ökats till 171,648 kronor, har Kongl. Maj:t såsom tillfällig löneförhöjning åt berörde tjänstemän för år 1878 äskat ett extra anslag af 34,329 kronor 60 öre; och får Utskottet, som ej härvid haft något att erinra, tillstyrka,

Angående dyrtidstillägg för häradsskrifvare.

att, för beredande af tillfällig löneförhöjning åt 117 häradsskrifvare under år 1878, må anvisas ett extra anslag för samma år af 34,329 kronor 60 öre.

14:o. Kongl. Maj:t har vidare uti den nådiga propositionen angående statsverkets tillstånd och behof föreslagit Riksdagen att *dels* för beredande af tillgång till den ersättning, som efter stadgade grunder tillkomme åtskilliga landsstatstjenstemän för boställen, hvilkas indragning i nåder beslutits, höja det kontanta anslaget till "landsstaterna i länen" med en mot sammanräknade beloppet af dessa ersättningar svarande summa af 1,839 kronor, men deremot minska indelta ränteanslaget med det sammanlagda belopp, hvartill de, berörda boställen åsatta räntor varit i stat beräknade, eller 267 kronor; *dels ock* att, för beredande af tillgång till den innehafvaren af bostället Falu kungsgård eller Noret tillerkända ersättning för afkomst af exproprierad jord, höja berörda kontanta anslag med 152 kronor; och tillstyrker Utskottet,

Angående ersättning för indragna landsstatsboställen m. m.

att hvad Kongl. Maj:t i förevarande hänseende föreslagit må af Riksdagen bifallas.

15:o. Med bifall till Kongl. Maj:ts förslag i ämnet beviljade nästlidet års Riksdag ett extra anslag för innevarande år af 40,000 kronor, eller dubbelt mot hvad för hvartera af åren 1875 och 1876 anvisats, att af Kongl. Maj:t användas *dels* till aflöning och underhåll åt särskild *polisstyrka* å landet i de orter, der sådan kunde af förhållandena påkallas, och *dels* till belöningar för gröfre brotts upptäckande samt förbrytares efterspannande eller gripande. Enär någon förändring i de förhållanden, på grund af hvilka berörda förhöjda anslag ansetts erforderligt, icke inträffat, har Kongl. Maj:t nu föreslagit Riksdagen att för ifrågavarande ändamål på extra stat för år 1878 anvisa enahanda belopp, 40,000 kronor.

Angående anslag till landtpolis m. m.

På sätt af statsrådsprotokollet (Bil. N:o 5 a, sid. 63) inhemtas, voro intill den 8 sistlidne Januari af detta års ifrågavarande anslag redan anvisade ej mindre än 21,050 kronor; och då detta förhållande gifver stöd åt den af 1876 års Riksdags Stats-Utskott uttalade åsigt, att förevarande anslagsbelopp icke kunde anses vara högre än som af omständigheterna påkallades, föranlåtes Utskottet hemställa,

att Riksdagen må till Kongl. Maj:ts förfogande för år 1878 ställa ett extra anslag af 40,000 kronor, att under samma år användas *dels* till aflöning och underhåll åt särskild *polisstyrka* å landet, der sådan kan af förhållandena påkallas, och *dels* till *belöningar* för gröfre brotts upptäckande samt förbrytares efterspanande eller gripande.

Statens jernvägstrafik.

Angående
förslags-
anslaget till
statens jern-
vägstrafik
m. m.

16:o. Under denna anslagsrubrik har Kongl. Maj:t föreslagit Riksdagen att *dels* medgifva, att, bland de i klassregleringen för statens jernvägstrafiks tjenstemän och betjente upptagna arfvoden, hvilka enligt de af Kongl. Maj:t fastställda stater utginge, måtte från och med år 1878 uppföras: förste eller öfverbanmästare med lägsta arfvodesklass den 17:de eller 720 kronor för år och högsta arfvodesklass den 10:de eller 1,500 för år; *dels* för år 1878 bevilja generaldirektören och chefen för statens jernvägstrafik tillfällig löneförbättring, att med 1,000 kronor utgå af trafikmedlen, äfvensom höja det till utgående från trafikmedlen förslagsvis beräknade anslaget till statens jernvägstrafik från det för innevarande år af Riksdagen dertill uppförda belopp, 11,054,000 kronor, till 11,941,000 kronor, eller med 887,000 kronor; *dels* till utförande af nya byggnader och anläggningar, som antingen erfordrades för komplettering af nya bandelar eller föranleddes af enskilda jernvägars anslutning till statsbanorna eller behöfdes för vården af materiel och förråd eller till bostäder åt betjeningspersonalen, anvisa ett särskildt anslag för år 1878 af 700,000 kronor; och *dels*, till fyllnad i förut beräknade medel för anskaffande af rörlig materiel till norra stambanan norr om Storvik, bevilja likaledes ett särskildt anslag af 5,400,000 kronor samt af detta belopp för år 1878 ställa till Kongl. Maj:ts förfogande 1,000,000 kronor.

Hvad först angår förslaget om anställande af förste eller öfverbanmästare med högre aflöning, så har Utskottet, enär den utredning i ämnet, som i statsrådsprotokollet (Bil. N:o 5 a, sid. 63—65) finnes meddelad, synes

innebära giltiga skäl härför, funnit sig böra samma förslag till bifall förorda.

Vidare har Utskottet, vid det förhållande att senast församlade Riksdag beviljat generaldirektören och chefen för statens jernvägstrafik tillfällig löneförbättring för innevarande år till enahanda belopp, som nu blifvit i sådant hänseende äskadt, funnit sig sakna skäl att å den nådiga framställningen om dylik löneförbättring för nästkommande år afstyrka bifall.

I afseende å det till utgående från trafikmedlen förslagsvis beräknade anslaget till statens jernvägstrafik inhemtas af statsrådsprotokollet (Bil. N:o 5 a, sid. 70—74), att Trafikstyrelsen upptagit de sannolikt förestående utgifterna för drift och underhåll vid nämnda trafik under år 1878 till sammanlagdt 11,340,000 kronor. Kongl. Maj:t har emellertid härtill lagt ytterligare *dels* 1,000 kronor för ofvan omförmälda löneförbättring för generaldirektören, *dels* 300,000 kronor, afsedda för diverse nybyggnader, som erfordrades till komplettering af nya bandelar samt för den ökade rörelsens tillgodoseende m. m., om anvisande af hvilka senare medel Trafikstyrelsen, på sätt här nedan närmare omförmäles, gjort hemställa uti sitt förslag angående nya byggnader och anläggningar i allmänhet; *dels ock* likaledes 300,000 kronor för att tillgodose behovet af anskaffning utaf reservdelar till den rörliga materielen, hvilket sistnämnda belopp Trafikstyrelsen äfven hemställt måtte anskaffas genom ett extra anslag för ändamålet.

Vid hvad af Kongl. Maj:t i nu omhandlade delar föreslagits har Utskottet icke funnit annat att erinra än att, då de ändamål, hvarför ofvanberörda, till diverse nybyggnader afsedda belopp, 300,000 kronor, är erforderligt, otvifvelaktigt afse en verklig kapitaltillökning, de dertill nödiga medlen synts Utskottet icke böra utgå utaf trafikinkomsterna, utan såsom extra anslag för år 1878 i sammanhang med hvad i öfrigt till nya byggnader och anläggningar för nämnda år blifvit äskadt. I händelse Riksdagen delar denna Utskottets uppfattning, bör det af Kongl. Maj:t till utgående från trafikmedlen ifrågasatta anslaget till statens jernvägstrafik minskas med 300,000 kronor, och komme alltså att utgöra 11,641,000 kronor, eller 587,000 kronor mer än det för innevarande år dertill uppförda belopp.

Beträffande utförandet af nya byggnader och anläggningar under nästkommande år hade Trafikstyrelsen afgifvit ett i statsrådsprotokollet (Bil. N:o 5 a, sid. 80 och 81) intaget, så lydande förslag:

Nya byggnader och anläggningar år 1878.

A) <i>Kompletteringsarbeten å nya bandelar.</i>		
Uppförandet af en viadukt öfver jernvägen i kvarteret Lagerbärstrådet norr om Gamla Kungsholmsbrogatan i Stockholm	—	160,000
B) <i>Arbeten, som föränledas af enskilda jernvägars anslutning till statsbanan.</i>		
Utvidgning af spårsystemet m. m. vid Sala station i följd af Sala—Tillberga-banans anslutning.....	15,000	
Utläggning af nytt spår m. m. vid Morshyttan i följd af Näs—Morshyttans jernvägs anslutning.....	7,000	
Bidrag till anläggning af en föreningsstation, Carlslund, mellan nordvestra stambanan och Bergslagernas jernväg	56,000	78,000
C) <i>Arbeten, som omedelbart föränledas af ökad rörelse.</i>		
Inlösen af ett, enligt nådigst den 26 Februari 1875 gillad plan, för norra bangårdens i Stockholm utvidgning behöfligt jordområde, tillhörigt Allmänna barnhusinrättningen.....	85,000	
Utvidgning af spårsystemet samt tillbyggnad af stationshuset i Krylbo	23,000	
Utvidgning af spårsystemet vid Nässjö station.....	15,000	
Utläggning af ett särskildt föreningsspår mellan stationerna Falköping och Falköpings stad.....	20,000	
Tillbyggnad af godsmagasinet i Göteborg.....	40,000	183,000
D) <i>Nybyggnader, behöfliga för vården af materiel och förråd.</i>		
Tillbyggnad af lokomotivreparationsverkstaden vid Liljeholmen	70,000	
Fortsättning af pågående utvidgning af lokomotiv- och vagnsreparationsverkstäderna i Malmö	39,000	
	Transport	109,000
		421,000

	Transport	109,000	421,000
	Uppförandet af en målareverkstad i Malmö	30,000	
	Tillbyggnad af lokomotivstallet i Elmhult samt anskaffning och nedläggning af en lokomotivvåndskifva derstädes	40,000	179,000
E)	<i>Bostäder för betjeningspersonalen.</i>		
	Uppförandet af dylika bostäder vid stationer enligt förslag, som kan varda af Kongl. Maj:ts fastställt	—	100,000
F)	<i>Diverse nybyggnader, erforderliga dels till komplettering af nya bandelar, dels för den ökade rörelsens tillgodoseende m. m., att utföras i öfverensstämmelse med specifik kostnadsstat för 1878, som framdeles underställes Kongl. Maj:ts pröfning</i>		300,000
	Summa kronor		1,000,000

och vore för betäckande häraf ett särskildt extra anslag å 1,000,000 kronor för år 1878 erforderligt. Kongl. Maj:ts emellertid för sådant ändamål äskat allenast 700,000 kronor, enär det i förslaget under Litt. F uppförda belopp 300,000 kronor af Kongl. Maj:ts upptagits till utgående af trafikmedlen; men då, på sätt ofvan är nämndt, Utskottet funnit sistberörda belopp rätteligen böra genom särskildt anslag anskaffas samt i öfrigt behöfvat af alla de å ofvanstående förslag upptagna utgiftsposter synts Utskottet vara genom den i statsrådsprotokollet (Bil. N:o 5 a, sid. 75—80) meddelade utredning på tillfyllestgörande sätt ådagalagdt, har Utskottet funnit sig böra hemställa om anvisande för nu ifrågavarande ändamål af ett anslag för år 1878 till belopp af 1,000,000 kronor.

Vidkommande Kongl. Maj:ts nådiga framställning i fråga om anvisande af medel för anskaffande af rörlig materiel till norra stambanan norr om Storvik, har Utskottet icke funnit något att erinra utan får, med hänvisande till hvad i statsrådsprotokollet (Bil. N:o 5 a, sid. 84, 85 och 86) i ämnet finnes meddeladt, till samma framställning tillstyrka bifall.

Af hvad sålunda blifvit anfördt framgår, att Utskottet icke funnit sig böra föreslå någon nedsättning uti de af Kongl. Maj:ts under förevarande anslagstitel nu äskade belopp. Utskottet har likväl ej förbisett, att, enär bland de orsaker, hvilka under föregående år blifvit af Trafikstyrelsen anförda såsom medverkande till det år efter år mindre gynsamma förhållandet mellan inkomsterna af och utgifterna för jernvägstrafikens drift och underhåll, framhållits det höga priset å för nämnda trafik erforderliga materialier, nuå inträffadt prisfall å flera af dessa materialier innebär anledning till den förhoppning, att en väsentlig förbättring uti oförmälda förhållande må inträda.

Vidare har Utskottet ansett sig böra i minnet återkalla, hurusom senast församlade Riksdag, enär den för statsrevisorernes arbeten knappt afmätta tiden icke medgafve dem att dervid specielt åt jernvägsförvaltningen egna sådan uppmärksamhet, som skulle erfordras för att intränga uti och bilda sig ett riktigt omdöme om förvaltningen af en så vidt omfattande och allt mer tillväxande industriel rörelse, samt någon ombildning af denna institution ej kunde utan genom en grundlagsändring åstadkommas, äfvensom, på i öfrigt anförda skäl, hos Kongl. Maj:t i underdånighet anhöll, det Kongl. Maj:t ville i nåder förordna lämpligt antal utanför förvaltningen af statens jernvägstrafik stående sakkunnige män med uppdrag att före då instundande statsrevision företaga en förberedande granskning af Trafikstyrelsens förvaltning, hvilken framställning blef af Kongl. Maj:t bifallen. Då de skäl, som föranledde omförmälda underdåniga anhållan, torde kvarstå oförändrade samt Utskottet är förvissadt, att mycket gagn bör kunna förväntas af en förnyad sådan granskning, särdeles om densamma utsträckes äfven till en undersökning af förhållandena å linierna, har Utskottet funnit sig böra föreslå Riksdagen att jemväl nu göra en dylik framställning, hemställande Utskottet likväl på grund af det nära samband, som måste förefinnas mellan förvaltningen af statens jernvägstrafik och den af jernvägsbyggnaderna samt deraf härflytande svårighet för komiterade att fullgöra sitt uppdrag utan att ega tillgång till båda verkens handlingar och räkenskaper, att den förberedande granskningen må komma att omfatta såväl Styrelsens för statens jernvägstrafik som Styrelsens öfver statens jernvägsbyggnader förvaltning.

Slutligen har Utskottet ej kunnat underlåta, att med de komiterade, hvilka, på sätt nyss är nämnt, till förberedande granskning förehaft jernvägs trafikens förvaltning för år 1874, instämma i deras yttrande angående oegentligheten deraf, att uti riksstaten upptagas såväl bruttoinkomsterna af jernvägs trafikerna som utgifterna för samma trafiks drift och underhåll. Jernvägs trafikerna synes nemligen böra betraktas såsom en utom statsförvaltningen stående industri, hvars omkostnader icke lämpligen böra, på sätt nu eger rum, år efter år skenbart stegra statsutgifterna. Vida lämpligare vore det, enligt Utskottets åsigt, om, med iakttagande deraf att arfvodesstaten för trafikpersonalen hädanefter såsom hittills blefve af Kongl. Maj:t och Riksdagen reglerad, i riksstaten allenast intoges den behållna inkomst, som staten kunde för året af jernvägs trafikerna påräkna, dervid föregående års nettovinst kunde läggas till grund för beräkningen.

På grund af hvad sålunda förekommit och anförts hemställer Utskottet:

- a) att Riksdagen må medgifva att bland de i klassregleringen för statens jernvägs trafikens tjänstemän och betjente upptagna arfvoden, hvilka enligt de af Kongl. Maj:t fastställda stater utgå, måtte, från och med år 1878, få

uppföras: förste eller öfverbanmästare med lägsta arfvodesklass den 17:de eller 720 kronor för år och högsta arfvodesklass den 10:de eller 1,500 kronor för år;

b) att Riksdagen må för år 1878 bevilja Generaldirektören och chefen för statens jernvägstrafik tillfällig löneförbättring, att med 1,000 kronor utgå af trafikmedlen;

c) att Riksdagen må höja det till utgående från trafikmedlen *förslagsvis* beräknade anslaget till statens jernvägstrafik från det för innevarande år af Riksdagen dertill uppförda belopp af 11,054,000 kronor till 11,641,000 kronor, eller med 587,000 kronor;

d) att till utförande af nya byggnader och anläggningar, som antingen erfordras för komplettering af nya bandelar eller föranledas af enskilda jernvägars anslutning till statsbanorna eller behövas för vården af materiel och förråd eller till bostäder åt betjeningspersonalen eller erfordras för den ökade rörelsens tillgodoseende m. m., må anvisas ett särskildt anslag af 1,000,000 kronor, att under år 1878 i Riksgäldskontoret lyftas;

e) att till fyllnad i förut beräknade medel för anskaffande af rörlig materiel till norra stambanan norr om Storvik må beviljas likaledes ett särskildt anslag af 5,400,000 kronor samt af detta belopp för år 1878 ställas till Kongl. Maj:ts förfogande 1,000,000 kronor, att jemväl från Riksgäldskontoret utbetalas;

f) att Riksdagen må i underdånighet anhålla, det ville Kongl. Maj:t i nåder förordna lämpligt antal utanför förvaltningen af statens jernvägstrafik och dess jernvägsbyggnader stående sakkunnige män, med uppdrag att före nästinstundande statsrevision företaga en förberedande granskning af såväl Styrelsens för statens jernvägstrafik som Styrelsens öfver statens jernvägsbyggnader förvaltning; samt

g) att Riksdagen likaledes må i underdånighet anhålla, det Kongl. Maj:t täcktes i nåder låta tillse, huruvida icke uti en blifvande riksstat kunde af jernvägstrafikmedlen allenast upptagas den behållning staten kunde för året af samma trafik påräkna.

Skiften och afvittringar.

*Angående
anslag till
storskiftes-
landtmätare
och afvittringslandtmätare m. m.*

17:o. Kongl. Maj:t har föreslagit Riksdagen *att* för år 1878 bevilja förhöjning i årsarfvodet för de i Kopparbergs län anstälde 18 storskifteslandtmätare med 400 kronor till hvarje samt i styresmannens för storskiftesverket årsarfvode likaledes med 400 kronor; *att* medgifva, det de belopp, hvarmed afvittringslandtmätarnes i Westerbottens och Norrbottens län inkomster af tjensten under år 1878 kunde komma att understiga 2,500 kronor för yngre afvittringslandtmätare och 3,000 kronor för afvittringslandtmätare, som på grund af ålder i tjensten enligt gällande taxa åtnjote arfvodesförhöjning, finge afvittringslandtmätarne godtgöras och af anslagen till storskiftes- och afvittringsverken utgå; *att* för år 1878 åt föredragandena af afvittringsärendena i Westerbottens och Norrbottens län samt till skrifbiträde åt dem bevilja en tillökning af 400 kronor i det åt hvarje af dem anslagna belopp; och *att* bevilja tillfällig tillökning i styresmannens vid afvittringsverket i Westerbottens län årsarfvode för år 1878 med ett belopp af 200 kronor.

Då hvad sålunda föreslagits är i allo öfverens-tämmande med hvad vid sistförflutna tre riksdagar blifvit uti förevarande hänseenden beviljadt, samt skäl ej torde förefinnas att häruti nu vidtaga någon ändring, har Utskottet funnit sig böra Kongl. Maj:ts berörda nådiga förslag till bifall förorda; hemställande alltså Utskottet:

a) att Riksdagen må bevilja förhöjning för år 1878 i årsarfvodet för de i Kopparbergs län anstälde 18 storskifteslandtmätare med 400 kronor till hvarje samt i styresmannens för storskiftesverket årsarfvode likaledes med 400 kronor;

b) att Riksdagen må medgifva, det de belopp, hvarmed afvittringslandtmätarnes i Westerbottens och Norrbottens län inkomster af tjensten under år 1878 kunna komma att understiga 2,500 kronor för yngre afvittringslandtmätare och 3,000 kronor för afvittringslandtmätare, som på grund af ålder i tjensten enligt gällande taxa åtnjuta arfvodesförhöjning, må afvittringslandtmätarne godtgöras och af anslagen till storskiftes- och afvittringsverken utgå;

c) att åt föredragandena af afvittringsärendena i Westerbottens och Norrbottens län samt till skrifbiträde åt dem

må för år 1878 beviljas en tillökning af 400 kronor i det åt hvarje af dem anslagna belopp; och

d) att tillfällig tillökning i styresmannens vid afvittningsverket i Westerbottens län årsarfvode för år 1878 må med ett belopp af 200 kronor utaf Riksdagen beviljas.

18:o. Enär det belopp, som, i händelse af bifall till hvad i nästföregående punkt är vordet omförmäldt, erfordrades för storskiftes- och afvittningsarbetenas fortsättande år 1878, utgjorde 251,435 kronor, har Kongl. Maj:t vidare föreslagit Riksdagen att för nämnda år, utöfver ordinarie anslaget 63,000 kronor, på extra stat anvisa i jemnt tal 188,000 kronor.

*Angående
anslag till
skiften och
afvittringar.*

Detta belopp understiger med 21,700 kronor det för innevarande år till ifrågavarande ändamål beviljade extra anslaget 209,700 kronor; och då Utskottet af den i ämnet förebragta, i statsrådsprotokollet (Bil. N:o 5 a. sid. 88—98) intagna utredning, till hvilken Utskottet för undvikande af vidlyftighet här endast hänvisar, funnit behovet af det nu äskade anslagsbeloppet ådagalagdt, hemställer Utskottet,

att Riksdagen må för år 1878, utöfver ordinarie anslaget till skiften och afvittringar, 63,000 kronor, anvisa för enahanda ändamål ett extra anslag af 188,000 kronor.

Undervisningsanstalter för jordbruk och landtmannanäringar.

19:o. Efter af Landbruksakademiens förvaltningskomité gjord underdånig hemställan, att f. d. Löjtnanten F. Cederborgh, hvilken den 30 Januari 1867 antagits till undervisare i boskapsskötsel och mejerihushållning, från och med år 1873 uppflyttats i 2:dra lönegraden och, enligt Kongl. Maj:ts nådiga bref den 29 Maj 1874, från och med år 1875 i denna lönegrad uppburit 2,500 kronor årligen, måtte, enär han städse med nit och skicklighet bestridt sin innehafvande undervisarebefattning, från och med år 1878 i öfverensstämmelse med nämnda nådiga bref varda uppflyttad i 3:dje lönegraden, med en årlig aflöning af 3,000 kronor, har Kongl. Maj:t föreslagit Riksdagen att för beredande af tillgång till i fråga komna lönetillökning höja ordinarie anslaget till "undervisningsanstalter för jordbruk och landtmannanäringar", enligt nu gällande stat utgörande 170,400 kronor, till 170,900 kronor; hemställande Utskottet i öfverensstämmelse härmed,

*Angående
uppflyttning
i högre lönegrader af
undervisaren i
boskapsskötsel
och mejerihushållning.*

att ifrågavarande anslag må med 500 kronor förhöjas.

Angående
anslag till
uppförande
af en ny
ladubyggnad
vid Alnarps
landbruks-
institut.

20:o. På derom af styrelsen för Alnarps landbruksinstitut gjord framställning, har Kongl. Maj:t föreslagit Riksdagen att till uppförande vid nämnda landbruksinstitut af en ny *ladubyggnad* samt inredning af en fjerdedel utaf nuvarande logbyggnad till *kohus*, bevilja ett extra anslag till belopp af 21,000 kronor, att under de vilkor, Kongl. Maj:t kunde finna skäligt bestämma, för berörda ändamål ställas till styrelsens för institutet förfogande.

Enär Utskottet af den i statsrådsprotokollet (Bil. 5 a, sid. 99 och 100) intagna utredning rörande förevarande ämne funnit det vara ådaga-lagdt, att vid Alnarps landbruksinstitut ökad utrymme till förvarande af den otröskade grödan, äfvensom för nötboskapen är af behovet påkalladt, har Utskottet, vid det förhållande jemväl, att angelägenheten deraf att omförmälda behof varder så fort ske kan, afhulpet, svårligen lär kunna förnekas, funnit sig böra Kongl. Maj:ts förevarande nådiga framställning till bifall förorda; hemställande alltså Utskottet,

att till uppförande vid Alnarps landbruksinstitut af en ny *ladubyggnad* samt inredning af en fjerdedel utaf nuvarande logbyggnad till *kohus*, må beviljas ett extra anslag för år 1878 till belopp af 21,000 kronor, att under de vilkor, Kongl. Maj:t kan finna skäligt bestämma, för berörda ändamål ställas till styrelsens för nämnda institut förfogande.

Angående
ifrågasatt
anslag till
inredning
rörande upp-
rättande af
ett land-
bruksläroverk
i Skara.

21:o) Uti särskilda inom Kamrarne väckta, till Stats-Utskottets behandling remitterade motioner har, på anförda skäl af Herr Friherre *F. von Essen* (motion N:o 22 i Första Kamraren) och Herr *C. J. Brodén* (motion N:o 74 i Andra Kamraren) samstämmade föreslagits, att Riksdagen måtte i underdånig skrifvelse anhålla det Kongl. Maj:t i nåder täcktes genom sakkunniga personer låta utreda, på hvad sätt och med huru stor kostnad ett läroverk, afsedt för teoretisk landtmannabildning till hufvudsakligen samma mått, som den i våra nuvarande landbruksinstitut meddelades, skulle till gagn för vestra Sveriges jordbruk kunna upprättas i Skara, med anlitan- de af de hjälpmedel som der varande läroanstalter och andra inrättningar erbjöde, och till Riksdagen göra nådig proposition om upprättandet af ett dylikt läroverk; samt att Riksdagen måtte till bestridande af kostnaderna för denna utredning ställa till Kongl. Maj:ts förfogande ett belopp af 2,000 kronor.

De skäl, som blifvit åberopade till stöd för ifrågavarande förslag, hafva emellertid icke synts Utskottet tillfyllestgörande. Om än påståendet derom att utrymmet vid rikets båda befintliga landbruksinstitut icke numera vore tillräckligt för att tillgodose det behof, för hvars fyllande de äro afsedda, måhända icke skulle kunna fränkännas en viss grad af befogenhet, lär likväl icke deraf följa att en i sådant hänsende möjligen befintlig

brist lämpligast bör afhjelpas genom upprättande af ytterligare en dylik läroanstalt. Visserligen afser nu föreliggande förslag egentligen blott att Riksdagen skulle hos Kongl. Maj:t anhålla om verkställandet af en utredning i ämnet samt härtill anvisa erforderliga medel, men dels skulle den af motionärerna begärda utredning endast afse, på hvad sätt och med hvad kostnad ett nytt landbruksinstitut skulle kunna anläggas, i stället att, på sätt ofvan är antydt, Utskottet anser i första rummet böra undersökas, huruvida tillräcklig anledning förefinnes att ifrågasätta en dylik anläggning, dels föreställer sig Utskottet, att den sålunda i första hand erforderliga utredningen lämpligast kan åvägabringas genom vederbörande landstings och hushållningssällskaps försorg, hvilka derefter kunde hos Kongl. Maj:t göra de underdåniga framställningar, hvartill förhållandena gäfvade anledning.

På grund af hvad sålunda blifvit anfördt, hemställer Utskottet,
att Herr Friherre F. von Essens och Herr C. J. Brodén's förevarande motioner icke må till någon Riksdagens åtgärd föranleda.

Landbruksingeniörer och deras biträden.

22:o. Efter af Landbruksakademiens förvaltningskomité gjord underdånig hemställan, att två landbruksingeniörer, hvilka åtnjutit aflöning, den ene i första lönegraden, från den 18 Oktober 1872 och den andre, från och med 1873 i tredje lönegraden samt båda städse med nit och skicklighet fullgjort sina tjensteåligganden, måtte från och med år 1878 varda uppflyttade, den förre i andra lönegraden, med aflöning af 2,500 kronor och den senare i fjerde lönegraden med aflöning till belopp af 3,500 kronor, har Kongl. Maj:t föreslagit Riksdagen att, för beredande af tillgång till den sålunda från och med nästkommande år för två landbruksingeniörer ifrågakommande lönetillökning, höja anslaget till "landbruksingeniörer och deras biträden" från nuvarande belopp, 45,350 kronor, till 46,350 kronor; hemställande Utskottet i öfverensstämmelse härmed,

att i fråga varande anslag må med 1,000 kronor förhöjas.

*Angående
uppflyttning
i högre löne-
grad af två
landbruks-
ingeniörer.*

Befrämjande i allmänhet af jordbruk och landtmannanäringar.

23:o. Kongl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att på ordinarie stat anvisa såsom bidrag till bestridande af kostnader för allmänna landbruksmöten 5,000 kronor; till prisbelöningar vid sådana möten för husdjur, redskap och maskiner samt ladugårdsprodukter, sädeslag och andra jordbruks-

*Angående
anslag till
allmänna
landbruks-
möten, pris-
belöningar
m. m.*

alster 10,000 kronor, till prisbelöningar vid täffingsmöten för gödboskap, smör, ost, fläsk och kött å de crter inom landet, der det kunde finnas tjenligt dem anställa och der hushållningssällskapen ville förena sig om sammanskott af medel till dessa utställningar, 5,000 kronor, till understöd åt personer af mankønet för genomgående af fullständig lärokurs i boskaps uppfödande, skötsel och vård 2,000 kronor, till Svenska trädgårdsföreningen och dess elevskola, utöfver förut anvisade 4,000 kronor, ytterligare 4,500 kronor att utgå under vilkor att föreningen, såvidt ske kunde, verkstälde utdelningar af fruktträd och plantor företrädesvis till de folkskolestyrelser, som derom gjorde framställning, och jemte redovisning för det erhållna statsbidraget till landtbruks-akademien afgåfve berättelse om antalet af de elever, hvilka under året vid inrättningen njutit undervisning, äfvensom rörande verkställda utdelningen af fruktträd samt om öfriga föremål för föreningens verksamhet.

De sålunda äskade anslagsbeloppen hafva, med undantag af det till bestridande af kostnader för allmänna landtbruksmöten afsedda, hvilket nu för första gången ifrågakommer, vid föregående riksdagar på extra stat beviljats. Den skiljaktighet förekommer likväl, att anslaget till prisbelöningar vid landtbruksmöten för husdjur, redskap m. m. hittills utgått med allenast 6,000 kronor. Af den utredning, som finnes meddelad i statsrådsprotokollet (Bil. N:o 5 a, sid. 102—104) har Utskottet emellertid funnit behovet af såväl ofvanberörda nya anslag som sistnämnda förhöjning vara ådalagdt och har förty funnit sig böra förorda desammas beviljande. Deremot torde det, enligt Utskottets förmenande, icke vara erforderligt att nu öfverföra dessa anslag till ordinarie stat. Visserligen äro de behof, som skola med desamma fyllas, af beskaffenhet att sannolikt icke upphöra; men Riksdagen lär icke undandraga sig att, så länge dessa behof kvarstå och anslagen visa sig medföra åsyftadt gagn, bevilja de erforderliga medlen, och den årligen återkommande pröfningen föranleder otvifvelaktigt att anslagsbeloppen närmare afpassas efter behovet.

På grund af hvad sålunda förekommit och anförts hemställer Utskottet

att Riksdagen må på extra stat för år 1878 anvisa:

a) såsom bidrag till bestridande af kostnader för *allmänna landtbruksmöten* 5,000 kronor;

b) till *prisbelöningar* vid sådana möten för husdjur, redskap, maskiner samt ladugårdsprodukter, sädesslag och andra jordbruksalster 10,000 kronor;

c) till prisbelöningar vid *täflingsmöten* för gödboskap, smör, ost, fläsk och kött å de orter inom landet, der det kan finnas tjenligast dem anställa och der hushållningssällskapen vilja förena sig om sammanskott af medel till dessa utställningar, 5,000 kronor;

d) till understöd åt personer af mankötet för genomgående af fullständig lärokurs i *boskaps uppfödande, skötsel och vård*, 2,000 kronor;

e) till *Svenska trädgårdsföreningen* och dess elevskola 4,500 kronor, att utgå under vilkor att föreningen, så vidt ske kan, verkställer utdelning af fruktträd och plantor företrädesvis till de folkskolestyrelser, som derom göra framställning, och jemte redovisning för det erhållna statsbidraget till Landtbruksakademien afgifver berättelse om antalet af de elever, hvilka under året vid inrättningen njutit undervisning, äfvensom rörande verkställda utdelningen af fruktträd samt om öfriga föremål för föreningens verksamhet.

24:o. På sätt Kongl. Maj:t föreslagit och med hänvisande till hvad i statsråds-protokollet (Bil. N:o 5 a, sid. 104 och 105) uti ämnet finnes meddeladt, tillstyrker Utskottet vidare:

a) att till arfvode åt en för mikroskopiska och växtfysiologiska undersökningar vid Landtbruksakademien agrikulturkemiska försöksanstalt på förordnande af Landtbruksakademien förvaltningskomité antagen botanist, må på extra stat för år 1878 anvisas 1,000 kronor; och

b) att, på det Kongl. Maj:t må komma i tillfälle att såsom bidrag till underhåll af fyra kemiska stationer för jordbrukets och näringarnes behof — inom de orter, der hushållningssällskapen förbinda sig att upprätta laboratorium och bekosta lokal för detta jemte bostad eller hyresmedel för kemist och assistent samt bekosta aflöningen till dessa och laboratoritjenaren äfvensom årliga utgifterna till laboratoriets underhåll samt till inköp af böcker och inventarier för stationens behof — anvisa 3,000 kronor för hvarje station, må likaledes på extra stat för år 1878 beviljas tillsammans 12,000 kronor.

Ang. anslag till en botanist vid landtbruksakademien agrikulturkemiska försöksanstalt samt till fyra agrikulturkemiska stationer.

Ang. anslag
till Sveriges
geologiska
undersökning.

25:o. För fortsättande under år 1878 af de geologiska undersökningarne och utgifvande af derpå grundade kartor har Kongl. Maj:t äskat ett extra anslag för samma år till belopp af 83,000 kronor.

Uti statsråds-protokollet (Bil. N:o 5 a sid. 106—110) äro upplysningar meddelade rörande fortgången af ifrågavarande undersökningar äfvensom beträffande de för desammas fortsättande under nästkommande år erforderliga medel, till hvilka upplysningar Utskottet, för undvikande af vidlyftighet, tillåter sig att här endast hänvisa. Vid den upprättade förslagsberäkningen öfver kostnaderna för den geologiska undersökningen för år 1878 har Utskottet ej funnit något att erinra, och får alltså hemställa,

att för fortsättande under år 1878 af de geologiska undersökningarne och utgifvande af derpå grundade kartor må beviljas ett extra anslag för samma år till belopp af 83,000 kronor.

Länsveterinärer.

Ang. förhöjning af anslaget till länsveterinärer.

26:o. På sätt Kongl. Maj:t under denna anslagstitel föreslagit och med hänvisande till den utredning i ämnet, som finnes meddelad i statsråds-protokollet (Bil. N:o 5 a sid. 110—116), hemställer Utskottet,

att, emot det de till bohemman åt en veterinär inom Ölands Norra Mot anslagna kronohemmanen $\frac{5}{16}$ mantal N:o 1 Gåtebo och $\frac{5}{32}$ mantal N:o 4 Tjurlösa eller Norrbo till statsverket indragas, må på ordinarie stat beviljas 500 kronor, att utgå såsom bidrag till aflöning åt en inom nämnda distrikt stationerad veterinär, under förbehåll att af Kalmar läns södra landsting och hushållningssällskap, endera eller gemensamt, för ändamålet tillskjutes ett belopp af minst 1,000 kronor samt med iakttagande af de vilkor i afseende å veterinärbefattningens tillsättande och i öfrigt, som Kongl. Maj:t kan finna nödigt föreskrifva; kommande, i händelse af bifall härtill, ordinarie anslaget "länsveterinärer" att höjas från 48,000 kronor till 48,500 kronor, eller med 500 kronor.

Ang. ifrågasatt anslag till aflöning åt en djurläkare i Sunnerbo härad.

27:o. Uti en inom Andra Kammaren väckt, till Stats-Utskottet remitterad motion (N:o 65) har Herr C. I. Bengtsson af anförda skäl föreslagit, att Riksdagen ville bevilja ett årligt anslag af 1,000 kronor så-

som bidrag till aflöning åt en examinerad djurläkare, stationerad inom Sunnerbo härad.

Då 1875 års Riksdag, för beredande af löner åt 32 länsveterinärer, förhöjt anslaget till aflönande af sådana med 20,000 kronor, läser det, enligt Utskottets förmenande, icke kunna med fog begäras, att staten skulle anvisa ytterligare anslag till aflöning åt djurläkare i särskilda orter, med mindre verkliga behovet deraf först blifvit af Kongl. Maj:t pröfvadt och proposition derom till Riksdagen afgifvits; hemställande Utskottet, på grund af hvad sålunda blifvit anfördt,

att Herr C. I. Bengtssons förevarande motion icke må af Riksdagen bifallas.

Hästafvelns befrämjande.

28:o. På sätt Kongl. Maj:t, i anledning af Stuteri-öfverstyrelsens derom gjorda underdåniga hemställan, föreslagit, och under erinran att det äskade anslagsbeloppet är lika med det, som för innevarande år är anvisadt, hemställer Utskottet,

*Ang. löne-
tillägg för be-
tjeningen vid
stuterierna
m. m.*

att, till aflönande vid Flyinge af erforderlig betjening samt förbättrande af betjeningens vid alla tre stuterierna lönevilkor, må för år 1878 på extra stat beviljas 5,937 kronor.

29:o. Sedan allmänna svenska kapploppningssällskapet på anförda skäl (se Bil. N:o 5 a sid. 117 och 118) hos Kongl. Maj:t i underdånighet anhållit, det Kongl. Maj:t tacktes hos Riksdagen göra framställning om anvisande af medel att under hvarje af nästkommande fem år användas såsom statspris vid kapploppningar med 10,000 kronor om året, samt Stuteri-öfverstyrelsen uti häröfver afgifvet utlåtande i så måtto till förevarande framställning tillstyrkt bifall, att styrelsen hemställt det Kongl. Maj:t måtte af Riksdagen äska ett extra anslag å minst 6,000 kronor att användas till dylika statspris, har Kongl. Maj:t, enär kapploppningarne enligt sakkunniges åsigt utgjorde ett af de mest verk samma medlen till hästens utbildande och afvelns förbättrande, föreslagit Riksdagen att på extra stat för år 1878 anvisa och ställa till Kongl. Maj:ts förfogande 6,000 kronor att under de vilkor, Kongl. Maj:t kunde finna skäligt bestämma, användas till statspris vid kapploppningar under samma år.

*Ang. ifrågasatt
anslag till pris-
belöningar vid
kapploppningar.*

Utskottet vill visserligen ingalunda bestrida, att icke kapploppningar kunna utöfva ett gagnande inflytande på hästafvelns höjande, men har likväl icke kunnat förbise att, då desamma i vårt land jämförelse-

vis kort tid varit i bruk samt meningarne om de fördelar, som derigenom vunnits, ännu torde vara mycket delade, det må hända skulle vara mindre lämpligt att ett särskildt anslag till befrämjande af sådana löpningar nu beviljades. Dessutom har, fastän något anslag icke varit för ändamålet anvisadt, Kongl. Maj:t likväl, enligt hvad statsrådsprotokollet (Bil. N:o 5 a, sid. 118) gifver vid handen, kunnat af tillgängliga medel för hvarje af de fyra senast förflutna åren bevilja särskilda belopp, att under vissa vilkor användas till statspris vid kapploppningar. Dessa medel äro, enligt hvad Utskottet inhemtat, för år 1874 anvisade af Sjette hufvudtitelns extra utgiftsmedel, men för de öfriga tre åren från besparingarne å anslaget till jordbruket, handeln och näringsarne. Nämnade besparingar uppgå, enligt hvad Utskottet likaledes inhemtat, till ej obetydliga belopp, och då härtill kommer, att jemväl å reservationsanslaget till prisbelöningar för hästar icke oväsentliga öfverskott lära uppkommit, vill det synas Utskottet som om tillräckliga medel skulle stå till Kongl. Maj:ts förfogande att, derest Kongl. Maj:t så finner för godt, användas till nu ifrågavarande ändamål, utan att därför ett särskildt anslag behöfver anvisas.

Då, på grund af hvad sålunda förekommit och anförts, någon olägenhet synes Utskottet icke kunna uppstå derigenom att omförmälda nådiga förslag för närvarande icke af Riksdagen godkännes, har Utskottet funnit sig böra hemställa,

att Kongl. Maj:ts förevarande framställning icke må vinna Riksdagens bifall.

Befrämjande i allmänhet af slöjderna.

Ang. anslag för anställande af en ytterligare undervisare i husslöjd, äfvensom till befrämjande af dylika slöjder samt till reseunderstöd åt fabriks- och handtverksarbetare.

30:o. Kongl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att *dels* medgifva, det första gradens aflöning för undervisare i husslöjd finge utgöra 2,000 kronor och att aflöningen måtte efter innehafvares af sådan beställning väl vitsordade tjenstgöring under en tid af fem år, räknad från och med året näst efter det, då han blifvit antagen, ökas med 500 kronor och således utgå med 2,500 kronor, vidare efter fem års sådan tjenstgöring höjas till 3,000 kronor och slutligen efter ytterligare fem års enahanda tjenstgöring höjas till 3,500 kronor; *dels*, för anställande af en ytterligare undervisare i husslöjd och en elev, hvilken borde åtfölja en af undervisarne för att af denne handledas och utbildas till att kunna användas såsom lärare i husslöjd, på ordinarie stat bevilja erforderliga aflöningsbelopp, 2,000 kronor för undervisaren och 1,000 kronor för eleven, samt medgifva, att resekostnads- och traktaments-

ersättning finge, till undervisare i enlighet med samma grunder, som äro eller varda bestämda för statens landtbruksingenjörer, och till eleven i enlighet med de grunder, som äro eller varda bestämda för landtbruksstipendiaterne, utgå från det under sjetta hufvudtiteln uppförda förslagsanslag till "rese- och traktamentspenningar"; dels till befrämjande af husslöjder, utöfver förut derför anslagna medel, på ordinarie stat ställa till Kongl. Maj:ts förfogande 10,000 kronor, samt till följd häraf och för beredande af tillgång till förutnämnda två aflöningsbelopp höja det under förevarande anslagstitel särskildt till befrämjande af husslöjder uppförda belopp, 10,000 kronor, till 23,000 kronor; dels ock höja det under samma anslagstitel anvisade belopp till understöd åt sådana arbetare i de särskilda näringsyrkena, hvilka önskade att i främmande länder förvärfva sig ökade insigter och konstfärdighet, från 8,000 kronor till 12,000 kronor.

Uti statsråds-protokollet (Bil. N:o 5 a, sid. 119—122) är utredning meddelad rörande de skäl, som föranledt förevarande nådiga framställningar, till hvilken utredning Utskottet, för undvikande af vidlyftighet, tillåter sig att här endast hänvisa. De behof, som äro afsedda att tillgodoses genom de äskade anslagen, synas Utskottet visserligen vara af den betydelse, att staten icke bör undandraga sig att derför ikläda sig uppoffringar; men enär, enligt Utskottets förmenande, tillräcklig erfarenhet likväl ännu ej torde vara vunnit beträffande lämpligaste sättet för fyllandet af ifrågavarande behof, har Utskottet icke kunnat biträda Kongl. Maj:ts förevarande nådiga framställningar hvad angår de äskade anslagsbeloppens uppförande på ordinarie stat, utan ansett sig nu böra allenast tillstyrka desammas beviljande på extra stat för nästkommande år.

På grund af hvad sålunda blifvit anfördt, hemställer Utskottet:

a) att Riksdagen må medgifva, det första gradens aflöning för undervisare i husslöjd må utgöra 2,000 kronor och att aflöningen må, efter innehafvares af sådan beställning väl vitsordade tjänstgöring under en tid af fem år, räknad från och med året näst efter det, då han blifvit antagen, ökas med 500 kronor och således utgå med 2,500 kronor, vidare efter fem års sådan tjänstgöring höjas till 3,000 kronor och slutligen efter ytterligare fem års enahanda tjänstgöring höjas till 3,500 kronor;

b) att Riksdagen må för anställande af en ytterligare undervisare i husslöjd och en elev, hvilken bör åtfölja en af undervisarne för att af denne handledas

och utbildas till att kunna användas såsom lärare i husslöjd, på extra stat för år 1878 bevilja erforderliga aflöningsbelopp, 2,000 kronor för undervisaren och 1,000 kronor för eleven, samt medgifva, att resekostnads- och traktamentsersättning må, till undervisare i enlighet med samma grunder, som äro eller varda bestämda för statens landbruksingenjörer, och till eleven i enlighet med de grunder, som äro eller varda bestämda för landbruksstipendiaterne, utgå från det under Sjette hufvudtiteln uppförda förslagsanslag till "rese- och traktamentspenningar";

c) att Riksdagen må till befrämjande af husslöjder för år 1878 ställa till Kongl. Maj:ts förfogande, utöfver det för samma ändamål på ordinarie stat anvisade belopp, ett extra anslag af 10,000 kronor; samt

d) att, utöfver det på ordinarie stat uppförda belopp af 8,000 kronor till *reseunderstöd åt fabriks- och handtverksarbetare*, till enahanda ändamål må på extra stat för år 1878 anvisas 4,000 kronor.

Ang. bidrag
till väfskolan
i Borås.

31:o. På sätt Kongl. Maj:t föreslagit och i likhet med hvad under flera föregående år egt rum, tillstyrker Utskottet,

att, såsom bidrag till upprätthållande af *väfskolan i Borås*, må för år 1878 beviljas ett extra anslag till belopp, af 3,800 kronor, med vilkor att från Elfsborgs läns landsting eller eljest inom orten tillskjutes ett belopp, motsvarande minst hälften af statsanslaget.

Ang. bidrag
till Svenska
slöjdföreningens
museum.

32:o. Kongl. Maj:t har vidare föreslagit Riksdagen att såsom hyres- och inköpsbidrag åt *Svenska slöjdföreningens museum* för år 1878 bevilja ett extra anslag af 4,000 kronor; och får Utskottet, under erinran att senast församlade Riksdag, efter derom inom Riksdagen väckt förslag, för ifrågavarande ändamål anvisat för innevarande år ett lika belopp med det nu äskade, tillstyrka,

att Riksdagen må såsom hyres- och inköpsbidrag åt *Svenska slöjdföreningens museum* för år 1878 bevilja ett extra anslag af 4,000 kronor.

Befrämjande i allmänhet af bergsbruket.

Ang. bidrag
till bergssko-
lorna i Filip-
stad och Falun.

33:o. På sätt Kongl. Maj:t föreslagit och i enlighet med hvad under sistlidet och flera föregående år egt rum, hemställer Utskottet,

att, under vilkor att bergsskolorna i Filipstad och Falun med dertill hörande skolor för bergsarbetare komma att jemväl under år 1878 fortsätta sin verksamhet i enahanda omfång och utsträckning som hittills, hvarom Kongl. Maj:t lär genom inspektion af sakkunnig person sig förvissa, å extra stat för samma år må anvisas ett belopp af 14,000 kronor, att till bruks societetens fullmäktige i Jernkontoret utbetalas.

Fiskerinäringens understöd.

34:o. Under denna anslagstitel har Kongl. Maj:t föreslagit Riksdagen att, på det Kongl. Maj:t måtte komma i tillfälle anvisa årliga bidrag till aflöning åt fiskeritillsyningsmän och fiskodlingsinstruktörer vid de större och viktigare vattendragen och sjöarne å orter inom riket, för hvilka stadgar om fiskets skydd och ändamålsenliga bedrivande blifvit fastställda, på ordinarie stat bevilja och ställa till Kongl. Maj:ts förfogande 20,000 kronor; samt förty höja ordinarie anslaget "fiskerinäringens understöd" från 18,600 kronor till 38,600 kronor, eller med 20,000 kronor.

*Ang. begärdt
anslag till fi-
skeritillsy-
ningsmän och
fiskodlingsin-
struktörer.*

På sätt af statsråds-protokollet (Bil. N:o 5 a, sid. 124—127) inhemtas, hade Fiskeri-intendenten, med erinran att han redan år 1872 hos dåvarande chefen för Civil-departementet anmält, att ett sorgfälligt iakttagande af de speciella fiskeristadgar, som för vissa distrikt inom landet fastställdes, icke kunde antagas komma till stånd, så framt icke särskilda tillsyningsmän anställdes för öfvervakande af stadgandenas efterlefnad och anställande af fiskodling, i skrifvelse den 6 sistlidne November anført, att under de år, som efter år 1872 förflutit, behovet af dylika tillsyningsmäns tillsättande ytterligare gjort sig kämbart, hvilket vore ådagalagdt i åtskilliga af Fiskeri-intendentens årsberättelser samt framginge deraf, att flera af Rikets länsstyrelser till Kongl. Maj:t inkommit med begäran om anslag af statsmedel för berörda ändamål, äfvensom att flera hushållningssällskap och landsting därför anslagit medel; att, enär emellertid dylika inom orterna beviljade anslag endast kunde blifva af tillfällig natur och dessutom i de flesta fall ensamt för sig otillräckliga samt inom flera provinser anslag näppeligen stode att erhålla, när offentligt understöd ej tillika kunde påräknas, behovet af särskilda statsmedel för detta ändamål blefve med hvarje år allt mer och mer trängande, samt att Fiskeri-intendenten under sådana förhållanden funne sig böra hemställa, huruvida icke det

erforderliga anslaget borde hos Riksdagen utverkas. Enligt Fiskerintendentens beräkning, erfordrades till aflöning åt tillsyningsmän vid rikets viktigaste laxelfvar, för hvilka särskilda fiskeristadgar vore gällande eller under utarbetning, af statsmedel ett sammanlagdt belopp af 20,000 kronor, och ansåge Fiskerintendenten, att till aflöning åt tillsyningsmän vid rikets laxelfvar borde, såsom nu skedde i Norge, af statsmedel utgå lika mycket, som fiskevattenssegare, hushållningssällskap eller andra korporationer lemnade. Beträffande åter öfriga fiskena, så, enär de senare årens erfarenhet lärt, att de fåtaliga fiskeritjenstemännens tid icke blefve tillräcklig att med fullgörande af andra åligganden under särskilda resor utöfva det sammanhållande, kontrollerande och uppeggande inflytande på de icke aflönade tillsyningsmän, som nu i de flesta län, jemlikt Kongl. kungörelsen den 8 November 1867, blifvit på kommunalstämmor utsedde, samt dessutom i senare tider behöfvat af ett ökad antal fiskodlingsinstruktörer allt mer och mer gjort sig gällande i samma mån, som intresset för fiskeriernas upphjelpande stigit, ansåge Fiskerintendenten nödigt att äfven för insjö- och skärgårdsfisket anställes särskilda tillsyningsmän, hvilka borde samverka med kronobetjeningen och kommunernas förtroendemän för åstadkommande af gällande fiskeriförordningars sorgfälliga tillämpning samt derjemte verka såsom fiskodlingsbiträden m. m. Eftersom dessa tillsyningsmäns anställning i sjelfva verket, mera än fallet blefve med dem vid laxfiskena, komme att afse enskildt gagn samt vidtagande af kulturåtgärder, borde beredandet af aflöning till desse tillsyningsmän enligt Fiskerintendentens åsigt i främsta rummet ankomma på hushållningssällskapen och fiskevattenssegarne; men då något åtgörande härutinnan, synnerligast från de senares sida, icke torde komma till stånd, så framt icke tillika bidrag af statsmedel kunde påräknas, vore nödvändigt att härför ansloges åtminstone så mycket af statsmedel, som kunde antagas åtgå till bestridande af dessa fiskodlingsinstruktörers eller tillsyningsmäns resor inom distrikten. I sådant afseende skulle enligt Fiskerintendentens beräkning inom de fiskedistrikt, för hvilka speciella fiskeristadgar vore fastställda eller under handläggning hos vederbörande myndigheter och der tillsyn och biträde vid fiskodling nu ansåges företrädesvis af behöfvat påkallade, erfordras tillsammans 12,900 kronor. De behöfliga statsbidragen uppginge således sammanräknade till 32,900 kronor.

Uti häröfver afgifvet underdånigt utlåtande hade Landtbruksakademien förvaltningskomité visserligen på det varmaste vitsordat behöfligheten af de utaf Fiskerintendenten föreslagna åtgärder till åstadkommande af en verksam tillsyn öfver fiskeristadgarnes efterlefnad och

till ytterligare utbredning af fiskodling; men då det härvid vore nödigt, att en fullständigare utredning åstadkommes beträffande den utsträckning, som för hvarje distrikt borde afses för en tillfyllestgörande kontroll öfver fiskarternas fredning under vissa tider af året, och då det för närvarande sannolikt ej torde finnas tillgång på fullt lämpliga och kunniga fiskodlingsinstruktörer, hvilka såsom tillsyningsmän inom de särskilda distrikten borde anställas, samt då slutligen kommunerna för denna, dem nära berörande angelägenhet väl borde kännas skyldiga att lemna bidrag, i mån som för anställning af fiskodlingsinstruktörer och uppsyningsmän erhöles bidrag af statsmedel, ansåge komitén sig böra i underdånighet hemställa om aflåtande till Riksdagen af nädig proposition, att till en början 20,000 kronor måtte ställas till Kongl. Maj:ts förfogande, att användas till aflöning af uppsyningsmän och fiskodlingsinstruktörer vid de större och vigtigaste vattendragen och insjöarne i riket, der öfverenskommelser träffats om fiskets skydd och ändamålsenliga handhafvande; och hade departementschefen, ehuru väl med visshet kunde antagas att minst den summa, som fiskerintendenten föreslagit, borde blifva för det afsedda ändamålet erforderlig, desto hellre som antalet af de orter, för hvilka särskilda fiskeristadgar blifvit fastställda, allt jemt ökades, likväl, med afseende å hvad förvaltningskomitén härom yttrat, ansett anslaget belopp till en början kunna, såsom komitén föreslagit, inskränkas till 20,000 kronor.

Hvad sålunda förekommit har emellertid icke syntts Utskottet innebära fullgiltig anledning att redan nu tillstyrka beviljandet af det för ifrågavarande ändamål äskade anslaget. Utskottet har nemligen icke kunnat annat än finna det tvifvelaktigt, huruvida dermed något verkligt gagn för fiskerinäringen skulle komma att vinnas, för hvilken uppfattning Utskottet jemväl hemtat stöd af de olika meningar, som yttrats rörande beloppet af det nu erforderliga anslaget. Enligt Utskottets förmenande kräfvor förevarande ärende ytterligare utredning, på grund hvaraf och då anspråken på anslag för ifrågavarande ändamål otvifvelaktigt kunna, om de en gång godkännas, komma att erhålla vidtomfattande proportioner, det synes Utskottet mest ändamålsenligt, om, sedan vederbörande landsting och hushållningssällskap fått tillfälle att afgifva yttranden, huruvida de ansåge åtgärder i ofvan antydda hänseenden vara af behovet påkallade samt vore villiga att dertill lemna bidrag, Kongl. Maj:t täcktes, derest till följd af sålunda inkommande yttranden anledning dertill förefunnes, till en kommande Riksdag göra förnyad nådig framställning i ämnet.

På grund af hvad sålunda blifvit anfördt har Utskottet för närvarande ansett sig böra hemställa,
att Kongl. Maj:ts förevarande nådiga framställning icke må vinna Riksdagens bifall.

Utflyttningshjelp efter skiften.

Ang. nedsättning i ett anslag.

35:o. Med hänvisande till den utredning i ämnet, som finnes meddelad i statsrådsprotokollet (Bil. N:o 5 a, sid. 128) får Utskottet i enlighet med hvad Kongl. Maj:t föreslagit, hemställa,
att Riksdagen må nedsätta förslagsanslaget "utflyttningshjelp efter skiften" från 110,000 kronor till 50,000 kronor, eller med 60,000 kronor.

Ersättning till Sala bergslag för förlust genom vissa räntors förvandling.

Ang. förändring af anslagsbenämning m. m.

36:o. På sätt Kongl. Maj:t föreslagit hemställer Utskottet,
att — under vilkor att Sala bergslag från och med räkenskapsåret 1878 icke vidare får åtnjuta de i bergslagets så kallade konststatsmedel ingående jordeboks- och mantalsdagsverkena af Sala, Möklinta, Kila, Kumla, Norrby och Tärna socknar, utan dessa räntepersedlar till statsverket indragas och af kronans uppbördsmän i sammanhang med öfriga räntor af nämnda socknar uppbäras — i stället det för närvarande å riksstatens Sjette hufvudtitel uppförda och med 1,165 kubikfot 5 kannor spanmål utgående anslag till "Ersättning till Sala bergslag för förlust genom vissa räntors förvandling" måtte ökas med penningar, tre-tusen femhundra tjugufyra kronor 41 öre, motsvarande det belopp, hvarmed på grund af Kongl. kungörelsen den 11 Maj 1855 och Kongl. brefvet den 24 Augusti 1860 lösen för dagsverkena efter medelmarkegången för de tjugo åren 1834—1853 till bergslaget nu utgår; samt att berörda anslagsbenämning till följd häraf måtte förändras till "*Ersättning till Sala bergslag för förlust genom vissa räntors indragning eller förvandling.*"

Aflösning af Öresundska tullen.

37:o. Enär sista afbetalningen å det belopp, Sverige hade att gälda för afskaffande af Öresundska tullen, komme att ega rum den 1 instundande April och medel dertill vore i nu gällande riksstat anvisade, har Kongl. Maj:t föreslagit, att förslagsanslaget till aflösning af Öresundska tullen, för närvarande uppfördt till belopp af 94,000 kronor, måtte ur riksstaten uteslutas; hemställande Utskottet, att hvad Kongl. Maj:t sålunda föreslagit må vinna Riksdagens bifall.

Ang. uteslutande ur riksstaten af ett anslag.

38:o. Under förutsättning af Riksdagens bifall till hvad Utskottet uti afgifvet utlåtande (N:o 12) angående beräkningen af statsverkets inkomster föreslagit beträffande förhöjning i statspriset å spanmål, hemställer Utskottet, på sätt Kongl. Maj:t föreslagit, att det i gällande riksstat beräknade värde å den under Sjetten hufvudtiteln förekommande oindelta spanmål må höjas med 2,798 kronor 25 öre.

Ang. värdet af den under hufvudtiteln förekommande oindelta spanmål.

39:o. Beträffande alla de *ordinarie anslag*, som uti riksstaten för innevarande år finnas under Sjetten hufvudtiteln uppförda och icke här ofvan blifvit särskildt omnämnda, hemställer Utskottet, att nämnda anslag må uppföras till enahanda belopp, som i nu gällande riksstat äro upptagna; dock att uti anslaget till skrifmaterialier och expenser, ved m. m. må få göras den jemkning, som för jemnande af hufvudtitelns slutsumma kan blifva erforderlig.

Ang. öfriga ordinarie anslag.

Diverse anslag.

40:o. På sätt Kongl. Maj:t föreslagit och med hänvisande till den i statsrådsprotokollet (Bil. N:o 5 a, sid. 130—133) meddelade utredning i ämnet, hvilken synts Utskottet i allo tillfredsställande, hemställer Utskottet vidare,

Ang. aflösning till Styrelsen för allmänna väg- och vattenbyggnader m. m.

att på extra stat för år 1878 må anvisas:

a) till aflösning åt Styrelsen för allmänna väg- och vattenbyggnader samt dess tjenstebiträden jemte tillfällig löneförbättring 42,310 kronor;

b) till undersökningar och expenser för allmänna arbeten 40,000 kronor; samt

c) till stipendier åt medlemmar af väg- och vattenbyggnadscorpsen för utrikes resor i ändamål att studera andra länders allmänna arbeten 3,000 kronor.

Ang. anmälan
af särskilda
utlåtanden.

41:o. Med anledning af de uti Kongl. Maj:ts nådiga proposition om statsverkets tillstånd och behof gjorda framställningar om anvisande af medel till fortsättande af statens jernvägsbyggnader samt till allmänna arbeten af beskaffenhet att deras utförande i allmänhet kontrolleras af Styrelsen för allmänna väg- och vattenbyggnader, kommer Utskottet att afgifva särskilda utlåtanden;

hvilket Utskottet här endast skolat anmäla.

Stockholm den 16 Februari 1877.

På Stats-Utskottets vägnar:

Carl Ekman.

Reservationer:

vid 2:dra punkten mom. a (angående skrifvelse om Kommerskollegii indragning) af Herr Grefve *L. af Ugglas*, som yttrade: "Då för Riksdagen är känt, att förberedande arbete för ombildning eller indragning af Kommerskollegium pågår; då af statsrådsprotokollet synes att Kongl. Maj:t vill anbefalla att med förslags afgifvande i denna del icke finge längre anstå än omständigheterna oafvisligen kräfde, synes det mig hvarken nödigt eller nyttigt att nu till Kongl. Maj:t ingå med framställning att sådant förslag, om möjligt, må till nästa Riksdag ingifvas. Jag anhåller derföre att, med uteslutande af det stycke i motiveringen, som börjar med "För Utskottet — — — och slutar med — — — 1878 år Riksdag förelagdt" momentet a) må erhålla följande lydelse:

att Riksdagen må medgifva att de lönebelopp — — — disponeras."

Häruti instämde Herr Grefve *A. Mörner*.

vid 6:te punkten (angående anslag för ekonomiska karteverket) af Herrar *C. Ekman* och Grefve *L. af Ugglas*, hvilka, instämmande i Utskottets hemställan, yrkade ändring i den af Utskottet använda motivering.

vid 16:de punkten mom. e (angående anslag för rörlig materiel för statens jernvägstrafik) af Herr *Liss Olof Larsson*.

vid 16:de punkten mom. e (angående tillsättande af en komité för granskning af Styrelsens för statens jernvägstrafik förvaltning m. m.) af Herrar *C. Ekman*, Grefve *A. Mörner* och Grefve *G. Sparre*, hvilka motsatte sig förslaget att granskningen jemväl skulle omfatta jernvägsbyggnadsstyrelsens förvaltning.

vid 21:sta punkten (angående förslag om inrättande af ett landtbruksläroverk i Skara) af Herrar Grefve *F. von Essen*, Grefve *G. Sparre* och *P. J. F. von Strokirch*.

vid 28:de punkten (angående lönetillägg för betjeningen vid stuterierna m. m.) af Herr *Sven Nilsson* i Efveröd, hvilken ville tillstyrka Riksdagen att, med afslag å det till aflönande af en kusk, en nattvakt och fyra stalldrängar beräknade belopp af 2,300 kronor, bevilja den för betjeningen vid stuterierna afsedda lönetillökning med 3,637 kronor.

Herr *Liss Olof Larsson* har begärt få antecknadt, att han hos Utskottet icke deltagit i behandlingen af 1—6 punkterna af förevarande utlåtande.

Litt. A.

Förteckning å de af Stats-Utskottet föreslagna dyrtidstillägg
under Sjette hufvudtiteln för år 1878.

	Nuvarande aflöning.	Dyrtids- tillägg.	Summa.
Kommerskollegium.			
1 Ledamot	5,000 —	1,000 —	6,000 —
1 d:o	5,000 —	1,000 —	6,000 —
1 d:o	4,500 —	900 —	5,400 —
1 d:o	4,500 —	900 —	5,400 —
1 Sekreterare	3,500 —	700 —	4,200 —
1 d:o	3,500 —	700 —	4,200 —
1 Kamererare	3,500 —	700 —	4,200 —
1 Registrator	2,600 —	520 —	3,120 —
1 Notarie	2,200 —	440 —	2,640 —
1 d:o	2,200 —	440 —	2,640 —
1 Kammarförvandt	2,200 —	440 —	2,640 —
1 Kanslist	1,000 —	200 —	1,200 —
3 d:o	3,000 —	600 —	3,600 —
1 Kammarskrifvare	1,000 —	200 —	1,200 —
1 d:o	1,000 —	200 —	1,200 —
S:gr	— —	8,940 —	— —
Bergsstaten.			
1 Bergmästare, som icke innehar bostadsboställe	2,400 —	480 —	2,880 —
3 d:o d:o d:o	7,200 —	1,440 —	8,640 —
Bergshauptmannen i Sala	1,000 —	200 —	1,200 —
Grufveingenjören derstädes	750 —	150 —	900 —
Bergsvärdien derstädes	750 —	150 —	900 —
S:gr	— —	2,420 —	— —

	Nuvarande aflöning.	Dyrtids- tillägg.	Summa.
Statistiska centralbyrån.			
Chefen	5,000	1,000	6,000
Sekreteraren	4,000	800	4,800
1 Aktuarie	3,000	600	3,600
1 d:o	3,000	600	3,600
S:gr	---	3,000	---
Landtmäteristaten.			
General-landtmäterikontoret :			
Landtmäterisekreteraren	3,500	700	4,200
Öfveringenjören	3,000	600	3,600
Landtmäterifiskalen	3,000	600	3,600
Aktuarien	2,500	500	3,000
1 Ingeniör	2,400	480	2,880
1 d:o	2,400	480	2,880
1 d:o	1,800	360	2,160
1 Amanuens	1,200	240	1,440
1 d:o	1,200	240	1,440
Till skrifbiträden och gratifikationer	2,000	1,000	3,000
S:gr	---	5,200	---
Landtmäteristaten i landsorterna :			
1 Förste landtmätare	1,800	360	2,160
23 d:o	41,400	8,280	49,680
S:gr	---	8,640	---
Öfverståthållare-embetet.			
Underståthållaren	4,500	900	5,400
Konungens fogat	4,500	500	5,000
Sekreteraren och kamereraren vid Öfverståt- hållare-embetets kansli	3,500	700	4,200
1 Aktuarie	900	180	1,080
1 Notarie	900	180	1,080
1 d:o	900	180	1,080
1 Kammarsskrifvare	600	120	720
Sekreterarens kanslist	1,000	200	1,200
Till aflöning af vakt- och exekutionsbetjeningen	11,450	2,290	13,740
S:gr	---	5,250	---

Landsstaterna i länen.	Nuvarande aflöning.	Dyrtids- tillägg.	Summa.
Löneförbättring för de svagast aflönade lands- sekreterare	---	8,000	---
Dito för de svagast aflönade landskamererare	---	8,000	---
Dito för de svagast aflönade landtränmästare	---	10,200	---
Tillfällig löneförbättring åt länsnotarier, läns- bokhållare, landskanslister, landskontorister och länsmän	---	150,000	---
För 117 kronofogdar och 1 expeditjonskrono- fogde med sammanlagd aflöning af	266,870	53,374	320,244
För 117 häradsskrifvare med sammanlagd af- löning af	171,648	34,329 60	205,977 60
För 319 länsmän, förhöjning i hyresersättningen af 50 kronor för hvarje	---	15,950	---
S:gr	---	279,853 60	---

Litt. B.

Litt.

Riks-statens Sjette

1877 års Riksstat anslår:													
Peningar.		Förslagsanslag:								Summa.			
		Indelt ränta och ersättning för indragna räntor.		Indelt tionde och ersättning för indragna tiondeanslag.		Oindelt spanmål.							
						Mått.		Värde förslagsvis à 2 kronor 10 öre kubikfoten.					
Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kbft.	k:r	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.		
6,500										6,500		Statsministern, lönefyllnad, för-	
36,000										36,000		Statsråden utan departement. 3 à	
17,000										17,000		Departementschefen	
46,200										46,200		Departementets expedition	
78,500										78,500		Kommerskollegium	
38,900										38,900		Statistiska tabellkommissionen:	
												Aflöningsmedel för Statistiska	
												<i>Reservationsanslagen:</i>	
												Till bibliotekets underhål-	
												Till arfvoden åt tillfälliga bi-	
												Till det officiella statistiska	
												Till en statistisk tidskrift ..	
98,200										98,200		Landtmäteristaten	
6,000										6,000		Rikets ekonomiska karteverk, <i>Re-</i>	
82,122										82,122		Öfverståthållare-embetet	
1,120,445	15	150,281	56	12,361	86	7,164	5	15,045	45	1,298,134	02	Landsstaterna i länen:	
												Penningar: Nuvarande beloppet	
												<i>Tillkommer:</i>	
												Ersättning för indragna	
												landsstatsboställen	
												D:o för afkomst af expro-	
												prierad jord från bostäl-	
												let Falu kungsgård	
Tpt	1,529,867	15	150,281	56	12,361	86	7,164	5	15,045	45	1,707,556	02	

1877 års Riksstat anslår:													
Tpt	Penningar.		Förslagsanslag:								Summa.		
			Indelt ränta och ersättning för indragna räntor.		Indelt tionde och ersättning för indragna tiondeanslag.		Oindelt spannmål.						
							Mått.		Värde förslagsvis å 2 kronor 10 öre kubikfoten.				
	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kbft.	k:r	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	
	1,529,867	15	150,281	56	12,361	86	7,164	5	15,045	45	1,707,556	02	Indelt ränta och ersättning för na räntor: Nuvarande belopp <i>Afgår</i> : Räntor å indragna bo- Indelt tionde och ersättning anslag: Oförändradt enligt Oindelt spannmål: Nuvarande belopp
	7,500										7,500		<i>Tillkommer</i> : Förhöjning i värdet från 2,10 till 2,40 pr kbft
	11,054,000										11,054,000		Särskilda <i>förslagsanslag</i> för lands- Landshöfdingen i Kopparbergs Till ersättning af arrendet forsellön
	1,039	13	17,423	71	8	61	38	1	80	01	18,551	46	Landshöfdingen i Westernorr- Till bestridande af lösen för ende räntepersedlar
	175,000										175,000		Statens jernvägstrafik, <i>förslagsvis</i> direkte utgå: Nuvarande anslag
	25,000										25,000		<i>Tillkommer</i> förhöjning
	50		184	69	37	17					271	86	Gästgifvares friheter: Penningar, enligt 1877 års riks- Indelt ränta och ersättning för 1877 års riksstat
Sgr	12,792,456	28	167,889	96	12,407	64	7,202	6	15,125	46	12,987,879	34	Indelt tionde och ersättning anslag, enligt 1877 års riks- Oindelt spannmål: Nuvarande belopp
Tpt	12,792,456	28	167,889	96	12,407	64	7,202	6	15,125	46	12,987,879	34	<i>Tillkommer</i> förhöjning i för- från 2,10 till 2,40 kronor Till lättnad för skjutningstungan, des och är särdeles tryckande, Till förändrad reglering af skjuts- Färjor och färjkarlar

Förslag till blifvande Riksstat:												
Förslagsanslag:												
Fenningar.		Indelt ränta och ersättning för indragna räntor.		Indelt tionde och ersättning för indragna tiondeanslag.		Oindelt spannmål.				Summa.		
						Mått.		Värde förslagsvis å 2 kronor 40 öre kubikfoten.				
Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kbft.	k:r	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	
Transport	1,122,436: 15.	409,422										409,422
indrag- pet ...	150,281: 56.											
ställen	267: —	150,014: 56.										
för indragna tionde- 1877 års riksstat	12,361: 86.											
Mått. Värde.												
7,164,5.	15,045: 45.											
förslags- kronor	2,149: 35.	17,194: 80.										
staterna i länen:		1,122,436 15	150,014 56	12,361 86		7,164 5		17,194 80		1,302,007 37		
län, lön:												
för lägenheten Hushagen jemte	2,500: —											
lands län, lön:												
åtskilliga i lönen ingå-	5,000: —	7,500								7,500		
beräknadt att af trafikmedlen												
	11,054,000: —											
	587,000: —	11,641,000								11,641,000		
stat	1,039: 13.											
indragna räntor, enl.	17,423: 71.											
för indragna tionde- stat	8: 61.											
Mått. Värde.												
38,1.	80: 01.											
slagsvärdet pr kbft	11: 43.	91: 44.										
		1,039 13	17,423 71	8 61		38 1		91 44		18,562 89		
der den genom entreprenad bestri- Reservationsanslag		175,000								175,000		
väsendet, förslagsanslag		25,000								25,000		
		50	184 69	37 17						271 86		
Sgr	13,381,447 28	167,622 96	12,407 64	7,202 6	17,286 24	13,578,764 12						
Tpt	13,381,447 28	167,622 96	12,407 64	7,202 6	17,286 24	13,578,764 12						

1877 års Riksstat anslår:												
Förslagsanslag:												
Penningar.		Indelt ränta och ersättning för indragna räntor.		Indelt tionde och ersättning för indragna tiondeanslag.		Oindelt spanmål.				Summa.		
						Mått.		Värde förslagsvis å 2 kronor 10 öre kubikfoten.				
Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kbft.	k:r	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	
Tpt	12,792,456	28	167,889	96	12,407	64	7,202	6	15,125	46	12,987,879	34
	63,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	63,000	—
	12,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	12,000	—
	170,400	—	—	—	—	—	—	—	—	—	170,400	—
	45,350	—	—	—	—	—	—	—	—	—	45,350	—
	44,950	—	—	—	—	—	—	—	—	—	44,950	—
	48,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	48,000	—
	93,550	—	—	—	—	—	330	7	694	47	94,244	47
	37,500	—	—	—	—	—	—	—	—	—	37,500	—
	21,500	—	—	—	—	—	—	—	—	—	21,500	—
	8,700	40	3,586	39	—	—	5	4	11	34	12,298	18
	18,600	—	—	—	—	—	—	—	—	—	18,600	—
Sgr	563,550	40	3,586	39	—	—	336	1	705	81	567,842	60
Tpt	13,356,006	68	171,476	35	12,407	64	7,538	7	15,831	27	13,555,721	94

Jordbruket, handeln

Reservations-

Skiften och afvittringar

Vägar- och kommunikationer ...

Undervisningsanstalter för jord-

Nuvarande anslag

Tillkommer: Lönetillökning för

skapsskötsel och mejerihus-

Landbruksingenjörer och deras

Nuvarande anslag

Tillkommer: Lönetillökning för

rer

Befrämjande i allmänhet af jord-

Länsveterinärer:

Nuvarande anslag

Tillkommer: Bidrag till affö-

inom Ölands norra Mot

Hästafvelns förbättrande (deraf

prisbelöningar för hästar 35,000

Penningar, enligt 1877 års

Oindelt spanmål: Nuvarande

Tillkommer: Förhöjning i

det från 2,10 till 2,40

Befrämjande i allmänhet af slöj-

Befrämjande i allmänhet af han-

Befrämjande i allmänhet af bergs-

Penningar, enligt 1877 års

Indelt ränta och ersättning för

1877 års riksstat

Oindelt spanmål: Nuvarande

Tillkommer förhöjning i för-

från 2,10 till 2,40 kronor

Fiskerinäringens understöd

Förslag till blifvande Riksstat:													
Penningar.		Förslagsanslag:								Summa.			
		Indelt ränta och ersättning för indragna räntor.		Indelt tionde och ersättning för indragna tiondeanslag.		Oindelt spanmål.							
						Mätt.		Värde förslagsvis å 2 kronor 40 öre kubikfoten.					
Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kbft.	k:r	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.		
Tpt	13,381,447	28	167,622	96	12,407	64	7,202	6	17,286	24	13,578,764	12	
och näringarne. anslag.													
	63,000										63,000		
	12,000										12,000		
bruk och landtmannanäringar:													
170,400: —													
en undervisare i bo- hållning	500: —												
biträden		170,900									170,900		
45,350: —													
två landtbruksingenjö- rer	1,000: —												
		46,350									46,350		
bruk och landtmannanäringar		44,950									44,950		
48,000: —													
ning åt en veterinär	500: —												
		48,500									48,500		
särskild <i>reservationsanslag</i> till kronor).													
riksstat	93,550: —												
Mätt. Värde.													
belopp	330,7. 694: 47.												
förslagsvär- kr. pr kbft.	99: 21. 793: 68.												
		93,550					330	7		793	68	94,343	68
derna		37,500										37,500	
del och sjöfart		21,500										21,500	
bruket:													
riksstat	8,700: 40.												
indragna räntor, enligt													
3,586: 39.													
Mätt. Värde.													
belopp	5,4. 11: 34.												
slagsvärdet pr kbft.	1: 62. 12: 96.												
		8,700	40	3,586	39		5	4		12	96	12,299	75
		18,600										18,600	
Sgr	565,550	40	3,586	39	—	—	336	1	806	64	569,943	43	
Tpt	13,946,997	68	171,209	35	12,407	64	7,538	7	18,092	88	14,148,707	55	

1877 års Riksstat anslår:													
Penningar.	Förslagsanslag:								Summa.				
	Indelt ränta och ersättning för indragna räntor.		Indelt tionde och ersättning för indragna tiondeanslag.		Oindelt spanmål.								
					Mått.		Värde förslagsvis à 2 kronor 10 öre kubikfoten.						
Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kbft.	kr	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.		
Tpt	13,356,006	68	171,476	35	12,407	64	7,538	7	15,831	27	13,555,721	94	
	110,000										110,000		<i>Diverse</i>
							1,165	5	2,447	55	2,447	55	Utflyttningshjälp efter skiften, Nuvarande anslag
													<i>Afgår</i> nedsättning
													Ersättning till Sala bergslag för vandling, upptages under ru-
													Ersättning till Sala bergslag för dragning eller förvandling:
													Penningar: Ersättning för till verken (nytt)
													Oindelt spanmål: Nuvarande belopp
													<i>Tillkommer</i> förhöjning i förfrån 2,10 till 2,40 kr pr
	4,500										4,500		Odlingshjälp till kronobyggare,
	2,700	36	2,946	27			623	3	1,308	93	6,955	56	Jordförluster genom kanal- Penningar, enligt 1877 års Indelt ränta och ersättning för 1877 års riksstat
													Oindelt spanmål: Nuvarande belopp
													<i>Tillkommer</i> förhöjning i förfrån 2,10 till 2,40 kr pr
	30,000										30,000		Förekommande och hämmande husdjuren, <i>förslagsanslag</i>
	15,850										15,850		Karantänsinrättningen på Känsö,
	94,000										94,000		Till aflösning af Öresundska tullriksstaten)
	26,500										26,500		Till aflösning af Schelde-tullen,
	43,000										43,000		Rese- och traktamentspenningar,
	87,424	95									87,424	95	Skrifmaterialier och expenser, ved Nuvarande anslags belopp
													<i>Tillkommer</i> för jemnande af
	15,000										15,000		Extra utgifter, <i>Reservationsan-</i>
Sgr	428,975	31	2,946	27			1,788	8	3,756	48	435,678	06	
S:a	13,784,981	99	174,422	62	12,407	64	9,327	5	19,587	75	13,991,400		

		Förslag till blifvande Riksstat:									
		Förslagsanslag:								Summa.	
Penningar.		Indelt ränta och ersättning för indragna räntor.		Indelt tionde och ersättning för indragna tiondeanslag.		Oindelt spanmål.					
						Mått.		Värde förslagsvis å 2 kronor 40 öre kubikfoten.			
Tpt	Kronor. ö.	Kronor. ö.	Kronor. ö.	Kronor. ö.	Kbft. kv.	Kronor. ö.	Kronor. ö.	Kronor. ö.	Kronor. ö.	ö.	
	13,946,997 68	171,209 35	12,407 64	7,538 7	18,092 88	14,148,707 55					
<i>anslag.</i>											
<i>förslagsanslag:</i>											
..... 110,000:—											
..... 60,000:—	50,000	—	—	—	—	—	—	—	—	50,000	
förlust genom vissa räntors förbrik:											
förlust genom vissa räntors inbergslaget utgående lösen för dags- 3,524: 41.											
Mått. Värde.											
..... 1,165,5. 2,447: 55.											
slagsvärdet											
kbft..... 349: 65. 2,797: 20.	3,524 41	—	—	—	1,165 5	2,797 20	6,321 61				
<i>förslagsanslag</i>	4,500	—	—	—	—	—	4,500				
<i>väganläggningar förslagsanslag:</i>											
riksstat..... 2,700: 36.											
indragna räntor, enligt											
..... 2,946: 27.											
Mått. Värde.											
..... 623,3. 1,308: 93.											
slagsvärdet											
kbft..... 186: 99. 1,495: 92.	2,700 36	2,946 27	—	—	623 3	1,495 92	7,142 55				
af smittosamma sjukdomar bland											
..... 30,000										30,000	
<i>förslagsanslag, högst.....</i>	15,850	—	—	—	—	—	15,850				
<i>len, förslagsanslag (uteslutes ur</i>											
<i>förslagsanslag</i>	26,500	—	—	—	—	—	26,500				
<i>förslagsanslag</i>	43,000	—	—	—	—	—	43,000				
<i>m. m., förslagsanslag:</i>											
..... 87,424: 95.											
hufvudtitelns slutsumma 53: 84.	87,478 29	—	—	—	—	—	87,478 29				
<i>slag</i>	15,000	—	—	—	—	—	15,000				
Sgr	278,553 6	2,946 27	—	—	1,788 8	4,293 12	285,792 45				
Summa	14,225,550 74	174,155 62	12,407 64	9,327 5	22,386	—	14,434,500				

Litt. C.

Extra ordinarie anslag under riksstatens Sjetje hufvudtitel.

	Kronor	öre.
<i>Civil-departementet.</i>		
<i>Dyrtidstillägg för:</i>		
Kommerskollegium med bergsstaten	11,360: —	
Statistiska centralbyrån	3,000: —	
General-landtmäterikontoret och landtmäteristaten i lands- orten	13,840: —	
Öfverståthållare-embetet	5,250: —	
Landsstaterna i länen	279,853: 60	
	313,303	60
<i>Civildepartementets expedition.</i>		
För tillämpning af den nu gällande aflöningsstaten	20,800	—
<i>Statistiska tabellkommissionen.</i>		
För utarbetande och utgifvande af statistiska redogörelser öfver kom- munernas finanser och fattigvård, <i>förslagsanslag</i>	10,000	—
<i>Rikets ekonomiska karteverk.</i>		
För de ekonomiskt-geografiska kartearbetena i Norrbottens län	30,000: —	
För de ekonomiska kartearbetena i öfriga delar af riket	47,500: —	
	77,500	—
<i>Öfverståthållare-embetet.</i>		
För utgifvande i hufvudstaden af tryckta "polisunderrättelser"	6,000	—
<i>Landsstaterna i länen.</i>		
Till aflöning m. m. åt särskild polisstyrka å landet och till belöningar för gröfre brotts upptäckande och förbrytares efterspanande	40,000	—
Transport	467,603	60

		Kronor.	öre.
<i>Skiften och afvittringar.</i>			
	Transport	467,603	60
Till fullföljande af storskiftes- och afvittringsarbetena		188,000	—
<i>Undervisningsanstalter för jordbruk och landtmannanärningar.</i>			
Till uppförande vid Alnarps landbruksinstitut af en ny ladubyggnad m. m.		21,000	—
<i>Befrämjande i allmänhet af jordbruk och landtmannanärningar.</i>			
Bidrag till bestridande af kostnader för allmänna landtbruksmöten	5,000: —		
Till prisbelöningar vid allmänna landtbruksmöten för husdjur, redskap, maskiner m. m.	10,000: —		
Till prisbelöningar vid täflingsmöten för gödboskap, smör, ost, fläsk och kött	5,000: —		
Till understöd åt personer af mankötet för genomgående af fullständig lärokurs i boskaps uppfödande, skötsel och vård	2,000: —		
Till understöd åt svenska trädgårdsföreningens elevskola..	4,500: —		
Till arfvode åt en för mikroskopiska och växtfysiologiska undersökningar vid Landtbruksakademiens agrikulturkemiska försöksanstalt anställd botanist	1,000: —		
Bidrag till underhåll af fyra kemiska stationer för jordbrukets och näringarnes behof	12,000: —		
För fortsättande af de geologiska undersökningarne och utgifvande af derpå grundade kartor	83,000: —	122,500	—
<i>Hästafvelns förbättrande.</i>			
Till aflönande vid Flyinge af erforderlig betjening samt förbättrande af betjeningens vid alla tre stuterierna lönevillkor		5,937	—
<i>Befrämjande i allmänhet af slöjderna.</i>			
Till aflönning för en ytterligare undervisare i husslöjd och en elev	3,000: —		
Till befrämjande af husslöjder	10,000: —		
Reseunderstöd åt fabriks- och handtverksarbetare	4,000: —		
Bidrag till upprätthållande af väfskolan i Borås	3,800: —		
	Transport 20,800: —	805,040	60

		Kronor.	öre.
	Transport 20,800: —	805,040	60
Till hyres- och inköpsbidrag åt svenska slöjdföreningens museum	4,000: —	24,800	—
<i>Befrämjande i allmänhet af bergsbruket.</i>			
Till bergsskolorna i Filipstad och Falun med dertill hörande skolor för bergsarbetare		14,000	—
<i>Diverse anslag.</i>			
Afföning åt Styrelsen för allmänna väg- och vattenbyggnader samt dess tjenstebiträden jemte tillfällig löneförbättring	42,310: —		
Till undersökningar och expenser för allmänna arbeten ..	40,000: —		
Till stipendier åt medlemmar af Väg- och Vattenbyggnads-corpsern för utrikes resor	3,000: —	85,310	—
	Summa	929,150	60
<i>Till utgående från Riksgäldskontoret föreslagna.</i>			
<i>Statens jernvägstrafik:</i>			
Till af nya byggnader m. m.	1,000,000: —		
Till anskaffande af rörlig materiel för norra stambanan norr om Storvik	1,000,000: —	2,000,000	—

Rättelse

vid

*Stats-Utskottets Utlåtande N:o 19, angående regleringen af utgifterna
under riksstatens Sjette hufvudtitel:*

Sid. 37, rad. 4 uppifrån står: vid 16:de punkten mom. e (angående anslag för rörlig materiel för statens jernvägstrafik) af Herr *Liss Olof Larsson*.

vid 16:de punkten mom. e (angående tillsättande af en komité etc.

läs: vid 16:de punkten mom. c (angående beloppet af 1878 års anslag till statens jernvägstrafik) af Herr *Liss Olof Larsson*.

vid 16:de punkten mom. f (angående tillsättande af en komité etc.